KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BİNDEST YEKBİN

stêrka bolşewîk

WEŞANA VEDORA MARKSÎST-LENÎNÎST (KURDİSTANA BAKUR)

EMPERYALİZM BARBARLIKTIR!

"Yıkalım bu köhne düzeni!"

HEJMAR: 28 · COTMEH 2004 · BIHA: 750.000 TL

İ Ç İ N D E K İ L E R

Emperyalizm barbarlıktır! "Yıkalım bu köhne düzeni!" 3

PWD hakkında bir ilk tavır 11

AB gölgesinde köye geri dönüş 19

Bir başka geri dönüş... 22

"Ruhban Okulu" açılacak mı? 25

"Haydi kızlar okula!" kampanyası 27

"Haydi kızlar okula!" kampanyası hakkında 28

"Irak'ta ulusal direniş" ve "işgale karşı antiemperyalist mücadele" üzerine notlar... 33

Kürdistan komünistlerinin görevi: Marksist-Leninist Parti İnşası... 42

İbrahim'den: Li Tirkiyê pirsgirêka netewî... 49

TARÎXÊ KURDÎSTAN'RA TAYÊ PELGÊ – VI 52

EMPERYALİZM BARBARLIKTIR!

"Yıkalım bu köhne düzeni"

Komünizm insanlığın barbarlıktan kurtuluşunun yolunu gösteren kızıl bir meşaledir! İnsanın insana kulluğunun yok edildiği, baskının, sömürünün son bulduğu, "herkesten yeteneğine, herkese ihtiyacına göre" sloganını bayrağına yazan komünist toplum, insanlığın insanca yaşayabileceği tek toplumsal formasyondur. İnsanca, özgürce yaşamak, yeni bir alem yaratmak işçilerin, emekçilerin, ezilen halkların ellerindedir. Yeter ki kendi güçlerinin bilincine varıp kendi kaderlerini ellerine almaya başlasınlar. İşçilerin, emekçilerin nelere kadir olduğu o zaman görülecektir...

Sosyalemperyalist blokun 1990'lı yılların başında yıkılması tüm uluslararası burjuvazinin zafer çığlıklarıyla karşılanmıştı. Yozlaşmış revizyonist iktidarlar, sosyalfaşizm komünizm olarak gösterilip Doğu Bloku'nun yıkılışı da komünizme karşı kapitalizmin zaferi olarak ilan edildi. Kapitalizm varlığını sürdürebilecek tek sistem olarak gösterildi. Artık dünyanın "iki blok" olma durumunun kalkmasıyla "barış çağı"nın da geldiği tüm medya araçları kullanılarak dünya kamuoyunun beyni yıkanmaya çalışıldı.

Burjuvazi bu çabasında önemli ölçüde başarılı da oldu. 1990'lı yılların sonuna, 2000'li yılların başına gelindiğinde, artık burjuvazinin özel bir çaba göstermesine bile gerek bırakmayacak düzeyde, emperyalistlerin yalanlarını gerçekmiş gibi savunan kesimler mantar gibi çoğaldı... Küreselleşme tanımı da bunun vitrini oldu.

Dünyanın hemen her köşesinde kan, barut kokusu yükselirken, çağımızın "demokrasi, insan hak ve özgürlükleri çağı" olduğu yönlü teraneler, kimi bir zamanlar ezilen ulusların kurtuluşu için ve kimi işçi ve emekçilerin iktidarı için mücadele verenlerin temel siyasi yaklaşımları, çıkış noktaları haline geldi.

Sözde bu çağ değişikliğine bağlı olarak da, artık ulusal ve sınıfsal temeldeki mücadeleler, devrim için mücadele,

devrimci şiddet vb. de kökten reddedilmeye, sorunlara "demokrasi mücadelesi", "aklın egemenliği" temelinde, gerçekte ise düzen içinde yaklaşılması gerektiği vaaz edilmeye başlandı. "Sınıflarüstü" tavır takınır görünüp gerçekte burjuvazinin sınıf çıkarlarına hizmet edildiğinin üstü ise yine gerçekler çarpıtılarak örtülmeye çalışıldı, çalışılmaktadır.

Kuşkusuz bu tür siyasi yaklaşımlar yeni değil. Emperyalizmin varlığı kadar eskimiş tavırlardır aslında. Ama yine de özellikle komünist ve devrimci hareketin zayıf olduğu dönemlerde, böylesi tavırlar hep yeniden ve biçim değiştirerek gündeme gelmekte, taban da bulmaktadır.

Gerek uluslararası burjuvazinin, gerekse de "ay tutulası teneke kafalılar"ın burjuvazinin çanak yalayıcılığı kitlelerin bilincini karartsa da, kapitalizmin-emperyalizmin barbarlık olduğu gerçeğini ortadan kaldıramaz, kaldıramamaktadır. Emperyalizmin barbarlık olduğu gerçeğini görmek için aslında sadece dünya üzerinde olanlara, yaşananlara bağımsız bir gözle ve kabaca bakmak yeterlidir.

DÜNYAYA YUVARLAK BİR BAKIŞ...

Dünyanın hangi köşesine bakarsak bakalım, emperyalistlerin "geldi" dedikleri "barış çağı"nı görmek mümkün değil. Asya, Avrupa, Afrika ve Amerika'nın birçok ülkesinde, savaş, iç savaş, işgal vb. durumlar yaşanmaktadır.

Sadece 1990 ile 2000 yılı arası dönemde yerel savaşlarda yaşamını yitirenlerin sayısı, bizzat emperyalist kurum ve kuruluşlar tarafından yapılan açıklamalara göre 5 milyondan fazladır. Özellikle 11 Eylül 2001'de ABD'ye yönelik saldırı sonrasında Afganistan ve Irak'taki savaşlar başta olmak üzere Afrika, Latin Amerika ve Asya'da yürüyen yerel savaşlarda yaşamını yitirenlerin sayısı belli değil. Ama yine de onbinlerce insanın yaşamını yitirdiği açıktır. Böylece kaba bir hesapla son 15 yıllık süreçte savaşlarda yaşamını yitirenlerin sayısının 5-6 milyon kadar olduğu gerçeği karşımıza çıkmaktadır. İşte emperyalistlerin "barış çağı" dedikleri çağın sadece bir yanı.

Dünyanın nimetlerinden pay alma meselesi bile dünyanın esas olarak ikiye bölündüğünü, bir yandan yoksulluk ve açlık sınırında yaşayan "büyük insanlığın" dünyası, diğer yandan da, nüfusun çok küçük bölümünü oluşturan, ama dünyanın zenginliklerine el koyan zengin bir azınlığın dünyasının varlığını görmek kolay...

Dünya nüfusunun altı milyarı aştığı günümüz koşullarında, bu nüfusun üçte ikisi yoksulluk ve açlık sınırında yaşamaktadır. Yoksulluk sınırı üzerindeki bir gelirle yaşayanların çoğunluğu da orta gelirli kesimdir. Buna göre "zengin mutlu azınlık"ı aradan çıkarırsak, altı milyarın neredeyse %80-90'ı ile %10-20'si karşı karşıya olan bu iki dünyanın nüfus oranını oluşturmaktadır. Kuşkusuz ki şu ya da bu veriyle değişebilecek bir oranlama işin esasını, özünü değiştirmemektedir.

Emperyalist barbarlık milyarlarca insan için açlık, yokluk, ölüm demektir.

İnsanların özel olarak emek harcayıp üretmek zorunda olmadığı, ama insanın temel ihtiyaçlarından biri olan suyun

paylaşımı, harcanması da hakeza ezen ve ezilenlerin dünyasına uygun paylaşılmaktadır.

21. yüzyılın savaşlarının giderek petrol için savaşlardan çıkıp su için savaşlara dönüşeceği tahminleri, emperyalist burjuvazinin "bilim" adam ve kadınları tarafından çoktandır öne sürülmüş ve su da kapitalist-emperyalist sistemin özüne uygun olarak bir meta haline getirilmiştir.

Emperyalist ülkelerin insanları bol bol su harcarken, hatta günde birkaç kez yıkanırken, "büyük insanlığın" dünyasını oluşturan ezilen, emperyalizme bağımlı ülkelerde milyonlarca insan, kimi verilere göre 1.2 milyar insan içmek için bile temiz su bulamamaktadır.

Emperyalizm çevre katilamı, doğanın talan edilmesi bağlamında da barbarlıktır. Temel dürtüsü azami kâr olan emperyalizm, doğayı da kendi hedeflerinin kurbanı haline getirmiş, çevreyi katletmiş ve önü alınmazsa, dünya barbarlık içinde çökecektir.

En basitinde Irak'a yönelik savaşta ABD emperyalizmi ve müttefikleri 2200 ton seyreltilmiş uranyum kullanmıştır. Yani 30.000 sorti ile yapılan bombalamalar sonucu tahrip edilen doğa ve katledilen insanları hesaplamasak bile, seyreltilmiş uranyumla hem çevreye, hem de o çevrede yaşayan insanlara büyük zararlar verilmiştir.

Daha şimdiden Irak'taki ABD işgal gücünün %40'ının seyreltilmiş uranyum ışınları sonucu kanser hastası olduğu bilim adamları tarafından tespit edilmektedir. Anda Irak-Güney Kürdistan'ın yerli nüfusu üzerinde ne kadar tahrip yapıldığı, kaç bin ya da milyonun kansere yakalandığını araştırmak ise, araştırılması gereken bir sorun olarak bile görülmüyor.

Doğanın talanı, çevrenin katli, gerçekte dünyanın yaşanmaz kılınmasıdır. Emperyalist barbarlığın bu alandaki örnekleri de saymakla bitmez.

Emperyalizmin barbarlık olduğunu göstermek için emperyalizmin erkek egemenliği olduğu, ulusal baskı, zulüm olduğu, ezilenler için demokrasi değil burjuvazinin diktatörlüğü ve bir bütün olarak gericilik olduğu vb. gerçekleri burada saymıyoruz bile.

Dünyaya böyle kısa ve yuvarlak bir bakışla bile emperyalizmin barbarlık olduğunu, dünyanın gerçekte ikiye ayrıldığını görmek mümkündür.

EMPERYALİSTLERİN "DEMOKRASİSİ": SAVAŞ VE İŞGAL!

Son yıllarda savaş ve işgalle "demokrasi" götürülen ülkelerin başında Afganistan ve Irak-Güney Kürdistan gelmektedir. Sözkonusu "demokrasinin" ne olduğu aslında Afganistan ve Irak-Güney Kürdistan'a biraz yakından bakıldığında görülebilir.

"Sınırsız özgürlük harekâtı" adı verilen saldırı savaşının, emperyalistlerin anlattığı gibi Irak-Güney Kürdistan'a "özgürlük" götürme harekâtı olmadığı kısa sürede ortaya çıktı. Biz komünistler bunu ta başından itibaren anlatmaya, yaygınlaştırmaya çalıştıysak da gücümüz oranında ancak bu doğruyu yaygınlaştırabildik. Dünya kamuoyu açısından ama sorunun hiç de kitle imha silahlarının varlığı olmadığı gerçeği işgal sonrası dönemde ortaya çıktı.

"Sınırsız özgürlük harekâtı"nın başta ABD emperyalizminin olmak üzere tüm

müttefiklerinin emperyalist yayılmacılık özgürlüğü, işgal, talan, baskı, işkence özgürlüğü harekâtı olduğu gerçeği her geçen gün daha fazla gün ışığına çıktı.

Irak-Güney Kürdistan'da yaşananlar da, bir kez daha, emperyalistlerin ezilen halklara satmaya çalıştığı "demokrasi" ve "özgürlüğün" gerçekte ne olduğunu gösterdi. Emperyalistlerin "demokrasisi, özgürlüğü", ezilen halklar için, işçiler, köylüler, tüm emekçiler için baskı, zulüm ve işkence demektir. Bunu içinde bulunduğumuz koşullarda yürüyen, yürütülen savaşlara biraz daha yakından baktığımızda da görebiliriz.

Irak-Güney Kürdistan: Kimi Kürt siyasetçilerinin, başta da Barzani ve Talabani önderliğindeki KDP ve YNK'nin Saddam rejimini devirdiği için "özgürlükçü güç" diye tanımladığı ABD emperyalizmi ve müttefikleri Irak-Güney Kürdistan'daki saldırganlıklarıyla emperyalizmin barbarlığını her geçen gün yeniden ispatlamaktadırlar.

Barbarlığın birinci adımı, –Saddam rejiminin faşist bir rejim, Saddam'ın faşist bir diktatör olması gerçeğine ve bu rejimin Irak-Güney Kürdistan halkları tarafından yıkılması gereken bir rejim olmasına rağmen– ABD emperyalizminin ve müttefiklerinin Irak'a saldırısıdır, işgalidir.

İkinci adım ise bu saldırganlığın beraberinde getirdiği ve işgalle sürdürülen, onbinlerce insanın katledilmiş olması, katledilmeye devam edilmesidir. Önce Saddam rejimini yıkıp "demokrasi getirme" adına gerçekleştirilen barbarlık, işgal ertesinde işgale karşı gelişen direnişi bastırmak için gerçekleştirilmektedir.

ABD emperyalizminin boğazına kadar silahlanmış bir güç olarak Irak-Güney Kürdistan'a saldırısı, onbinlerce insanın katledilmesi, kullanılan füze ve değişik silahlarda seyreltilmiş uranyumla hem doğanın hem de doğanın bir parçası olan insanların katledilmesi, hasta ve sakat bırakılması vb. gerçekler kimileri tarafından bir kenara bırakılmakta, Saddam rejiminin yıkılması Irak'a "demokrasinin" getirilmesi, ABD emperyalizmi ise "özgürlükçü güç" olarak kitlelere sunulmaktadır.

Barzani ve Talabani'nin başını çektiği bu yaklaşım, son dönemde Kongra-Gel'den ayrılıp kendilerine Yurtsever Demokrat Parti (PWD) adını veren kesimin de bayraklaştırdığı ve Kürt milletine kurtuluş olarak sunduğu bir yaklaşımdır.

Devrim için mücadele, ya da ulusal hakların elde edilmesi, ayrı devlet kurma hakkının elde edilmesi vb. konular sözkonusu olduğunda sorunların çözümünde şiddeti bütünüyle reddettiğini ilan edenlerin, ABD emperyalizminin ve müttefiklerinin açıkça şiddetin en yüksek, yoğun biçimi olan savaşla Irak-Güney Kürdistan'ı işgal etmelerine destek vermeleri kendi sahtekârlıklarıdır. Ama bu sahtekârlık kitlelerin bilincini karartmaktadır. Sözkonusu güçlerin, örgütlerin hangi cephede yer aldıkları da aslında takındıkları bu tavırlarla ortaya çıkmaktadır. Bunlar ezilenlerin, anda güçsüz görünenlerin egemenlere, anda güçlü olanlara karşı isyanına, şiddete başvurmalarına karşıdır; emperyalistlerin, güçlülerin ezilenlere, güçsüzlere karşı şiddetine, savaşına değil!

Irak-Güney Kürdistan'da işgalci güçler Necef, Felluce, Telafer vb. vb. yerleşim alanlarını bombalamayı sürdürmek-

tedir. Ocak ayında yapılması planlanan seçimlerin gerçekleşmesi için, tüm Irak-Güney Kürdistan'da denetimin sağlanması hedefiyle, bombardımanın yoğunlaştırılması birbirine paralel yürümektedir. Irak-Güney Kürdistan'da demokrasi, özgürlük değil, işgal, savaş ve yıkım var. Emperyalist ve dinci-gerici barbarlık var!

Afganistan: 11 Eylül 2001'de ABD'ye yönelik saldırılar gerekçe gösterilerek Afganistan'a karşı başlatılan savaşın üçüncü yılı dolmak üzere. 2001 Ekim ayı başlarında ABD'ye yönelik saldırıların arkasında duran kişi olduğu söylenen "Bin Ladin"in Afganistan'daki Taliban rejimi tarafından ABD'ye teslim edilmemesi savaş başlatmanın gerekçesi olmuştu.

Tüm emperyalist dünya bir olmuş, "terörizme karşı mücadele" adına Afganistan'a "demokrasi" götürmek için yola koyulmuştu... Ulaştılar da Afganistan'a, yerleştiler Kabil'e! Taliban rejimi yıkılmıştı yaklaşık üç aylık bir savaş sonrasında. Savaşın üzerinden üç yıl geçti ama ne hikmettir ki, götüreceklerini söyledikleri "demokrasi" hâlâ Afganistan'a uğramış değil.

Emperyalistlerin atadığı bir Başkan –Karzai– Kabil'e bile ancak işgalci güçlerin desteğiyle hükmedebilmektedir. 9 Ekim'de yapılması planlanan başkanlık seçimleri ise, demokratik bir seçimden fersah fersah uzaktır.

Afganistan'da şimdi "demokrasi" yerine 20 bin civarında işgal gücü var. Bu işgal gücüyle, Taliban artıklarının işgale karşı olan kesimi arasındaki –yer yer şiddetli hale gelen– çatışmalar, merkezi hükümet ile savaştan kârı olan ve silahlı güçlerinin silahsızlandırılmasına karşı çıkan han'lar, ağa'lar arasındaki çatışmalar, uyuşturucu ticaretinin –daha doğrusu üretiminin rekor düzeylere ulaşması var... Paralı askerler, kelle avcıları var!

Afganistan'da savaş şöyle ya da böyle varlığını sürdürmektedir. Ülkeye egemen olanlar gerçekte emperyalistlerin atadığı Karzai değil, yerel toprak ağaları, hanlardır. Taliban rejiminin arta kalan kolluk güçleridir. Emperyalistlerin "demokrasi" götürme adına öne çıkardığı kadınların kurtarılması da, sadece lafta kalmıştır.

Uzun yıllar süren değişik savaşlarla artık harabenin harabesi durumuna gelen Afganistan'da halkın büyük bölümü evsiz-barksız, açlıkla yüzyüze. İşgalci güçlerin günlük ihtiyaçları için harcanan giderler bile milyarlarla hesaplanıyor. Afganistan'daki işgal güçlerinin günlük giderleri bağlamında elimizde veri yok, ama Irak'ta ABD'nin işgal güçleri için harcadığı miktar günlük 1 milyar dolardır.

Filistin: Filistin meselesi son birkaç yılın ortaya çıkardığı mesele değil. Ama, ABD emperyalizmi tarafından desteklenen siyonist İsrail devleti, Filistin Arap ulusunun yaşadığı toprakları işgal altında tutmaya devam ediyor. İşgal ettiği alanlarda Filistin Arap ulusuna karşı faşist uygulamalar sürdürülüyor. İşgale, siyonist İsrail devletine karşı mücadele, tankla, topla bastırılıyor. Hemen hemen her gün Filistinliler katlediliyor.

İkinci İntifada diye tanımlanan işgale karşı direnişin dördüncü yılı dolarken, bu süreçte yaşamını yitiren yaklaşık 4500 insanın büyük bölümü –dörtte üçü– Filistinlidir. Bunlar siyonist İsrail devleti tarafından katledilmiştir.

Emperyalist burjuvazinin son yıllarda arsızca savunduğu gibi, siyonist İsrail devleti de işgale karşı direnenleri "terörist", kendi barbarlığını ise "terörizme karşı mücadele" olarak tanımlamaktadır. ABD emperyalizmi İsrail'i açıkça desteklerken, diğer emperyalist güçler İsrail'in kimi uygulamalarına, aşırılıklarına karşı çıkar görünürken, "terörizme karşı mücadele"yi desteklemektedir.

Siyonist İsrail devletinin Filistin Arap ulusuna karşı sürdürdüğü barbarlık uzun yıllar sürdüğü için artık dünya kamuoyunda kanıksanmış, alışılmış bir hale bürünmüş ve bunun da bir sonucu olarak her gün yeniden yaşanan barbarlık fazla tepki çekmemektedir. Fakat, doğrudan İsrail'in faşist baskılarına maruz kalanlar için barbarlık, her saat, her dakika, her saniye yaşanmaktadır.

Çeçenistan: Çeçenistan'da bir savaşın yürüdüğü, son dönemde esas olarak Rusya'ya yönelik yapılan rehin alma, bombalama vb. eylemlerle hatırlanmaktadır. Tartışmalar da, burjuva medyanın da yönlendirmesiyle esasta eylemleri yapanların islamcı, dinci olmaları ve yaptıkları eylemlerin yanlışlığı üzerine yürütülmektedir.

Kuşkusuz ki sözkonusu eylemler ve eylemi yapanlar hakkında da tartışılmak ve değerlendirme yapılmak zorundadır. Fakat her şeyden önce bilince çıkarılması gereken şey, Çeçenistan'ın Rus emperyalizminin işgali altında olduğu ve özellikle sosyalemperyalist Doğu Bloku'nun dağılmasından sonra Çeçenlerin ayrı devlet kurma hakkının tankla, topla çiğnendiğidir.

Çeçenistan, kelimenin gerçek anlamında bir harabeye dönüştürülmüş, yerleşim alanları bombalanmış, tanklarla toplarla yakılmış yıkılmış, nüfusun büyük bölümü sürgün edilmiştir. İslamcı, dinci gericilerin yaptığı eylemler –ki birçoğu yanlış, sivil-asker hedefi ayırmayan ve insanlık düşmanı eylemler–, esas olarak Rus emperyalizminin Çeçenistan'da yürüttüğü karşıdevrimci, gerici savaşın ürünüdür.

Rus emperyalizmi Çeçenistan'da barbarlığını sürdürüyor. Değişik biçimlerde devam eden çatışmalar, çevre ülkelere de genişleme durumundadır. Sözkonusu olan sadece Çeçenistan değil, çatışmalar, çelişkiler Kuzey Osetya, Güney Osetya, Dağıstan ve Rusya ile Gürcistan arasındaki gerginlik vb. de bölgenin "barış çağı"ndan çok uzak olduğunu göstermektedir. Irak-Güney Kürdistan, Afganistan ve Filistin'de emperyalist güç olarak öne ABD emperyalizmi çıkarken, Çeçenistan'da Rus emperyalizmi barbarlığını uyguluyor ve ABD emperyalizmi de Gürcistan üzerinden Rusya'nın bölgedeki nüfuzunu geriletmeye çalışıyor, çatışmaları kışkırtıyor.

Sudan: Sudan da nereden çıktı, orada da savaş mı var diye soranımız olabilir. Hemen cevap verelim! Anda emperyalistlerin Afganistan'ı, Irak-Güney Kürdistan'ı işgal ettikleri gibi bir savaş Sudan'da yok. Ama Sudan'da savaş var! Hem de değişik düzey ve biçimlerde de olsa 1983'ten bu yana Sudan'da bir iç savaş yaşanıyor.

Burjuva medya sahibinin –burjuvazinin– çıkarı olmadığını düşündüğü ve sahibinin anda sıcak bakmadığı haberleri pek yapmaz. 1983'ten 1999-2000 yılına kadarki süreçte Sudan'da yaşanan iç savaşla ilgili de fazla haber yazıl-

madı. Ne zamanki Sudan'da, özellikle de Sudan'ın güneyinde petrol yatakları keşfedildi, emperyalistler de, başta da ABD emperyalizmi Sudan'ı keşfettiler yeniden...

Güney Sudan'da yaşayan siyah Afrikalı ve Hristiyan halkın temsilcisi olarak merkezi Sudan hükümetine karşı yıllarca mücadele veren Sudan Halk Özgürlük Hareketi (SPLM) ve Sudan Halk Özgürlük Ordusu (SPLA), ABD emperyalizminin desteğiyle de sonuçta merkezi hükümetle Güney Sudan'ın özerkliği üzerine anlaşma imzaladı.

Güneydeki bu çatışmalar bitmeden Darfur'da yeni çatışmalar gündeme geldi. Sonuçta ülke içindeki savaş bitmedi, sadece biçim ve yön değiştirdi.

Devlet güçleri ve devletin doğrudan desteklediği silahlı süvariler Darfur bölgesindeki halkı katletme, yerinden yurdundan etme, malına el koyma eylemlerini giderek arttırdı.

Bunun sonucunda bir milyondan fazla insan sürgünde... Eğer acil yardım yapılmazsa yüzbinlerce insanın yaşamını yitireceği yönündeki açıklamalar daha Mayıs ayı başlarında kamuoyuna yansıdı. Ama gerek emperyalist güçler, gerekse de onların kurum ve kuruluşları acil yardım yapma yerine durumun ne kadar vahim olduğunu anlatmakla yetindiler. Yapılan yardımlar ise görüntüyü kurtarmak için yapıldı aslında.

Peki bunun emperyalistlerle bağı mı ne? Bağı çok! En başta çatışmaları kışkırtan, ardından da olaylara gözyumanlar doğrudan emperyalistlerdir. Bu somutta ABD emperyalizmi nüfuzunu artırmaya çalışsa da, birçok emperyalist ve gerici gelişmiş kapitalist devlet işin içinde.

ABD, İngiliz, Alman, Fransız, Rus emperyalizmi gibi Çin de işin içinde. Sudan'da yakın zamanda keşfedilen petrol dışında altın ve uranyum madenleri bulunmaktadır. Rusya ve Çin Sudan'a silah satan ülkelerin başında gelmektedir. Adını saydığımız diğer emperyalistlerin ise Sudan'la şu ya da bu noktada ekonomik anlaşmaları bulunuyor ve yenileri için dalaşıyorlar.

Emperyalist güçler Sudan'a askeri bir müdahalenin ortamını hazırlamaya çalışırlarken, günde onbinden fazla insan açlıktan, yokluktan yaşamını yitirmektedir. BM'nin daha önceki verilerine göre dünya çapında günde açlıktan ölenlerin sayısı 24 bindi. Oysa şimdi sadece Sudan'da bu sayı günde onbini geçmektedir.

Sudan'daki katliamların, açlık ve hastalıktan ölümlerin de sorumlusu ve suçlusu emperyalist sistemdir, emperyalist güçlerdir. Barbarlık içinde çöküşün bir türü de Sudan'da yaşanıyor...

***

Biraz da olsa açarak verdiğimiz bu örnekler anda öne çıkanlardan bazılarıdır sadece. Avrupa'nın göbeğinde eski Yugoslavya'nın parçalanması ve sonrasında yaşanan savaş dinmiş, yüzbinlerce insan göç yollarında değil. Ama bu, emperyalist işgal güçlerinin varlığını ortadan kaldırmıyor. Etnik çatışmaların yeniden gündeme gelmesinin maddi temeli varlığını koruyor. Milliyetçilik, ırkçılık ve bunun ürünü olan diğer halklara düşmanlığın körüklenmesi günbegün yaşanıyor.

Pakistan-Hindistan arasında Keşmir meselesi gibi atom silahına sahip olmak da tarafları her an çatıştırma potansiyeline sahip meselelerdir. Her ne

kadar görüşmelerle andaki yer yer gündeme gelen ufak çaplı çatışmaların savaş haline dönüşmesini engelliyorlarsa da, durum güllük gülistanlık değil.

Kuzey Kore'ye karşı ABD emperyalizminin saldırgan tavrı ve yine atom silahı üretip üretmeme meselesi son iki yılın gündemlerinden birini oluşturuyor.

Benzeri biçimde ABD emperyalizmi İran'a yönelik de baskılarını sürdürüyor. Irak-Güney Kürdistan'daki direniş ABD emperyalizminin başka bir ülkeye saldırmasını frenlemiş durumda. Suriye de bu hedeflerden biri...

Uzak Asya da denen bölgede Filipinler'de, Endonezya'da hem ulusal mücadeleler, hem de devrimci mücadeleleri bastırmaya çalışan yerli güçlerin ağababası emperyalist güçlerin müdahaleleri, "yardım" adına bölgeye işgal gücü yerleştirmeleri, çatışmalar sözkonusu.

Afrika kıtasında çatışmalar, iç savaşlar emperyalistlerin doğrudan müdahaleleri bitmek bilmiyor. Kongo, Nijerya, Fildişi Sahili, Etyopya gibi ülkeler sadece bunlardan birkaçı.

Latin Amerika'da da durum değişik değil. Venezüella'dan Arjantin'e, Kolombiya'dan Bolivya'ya... hemen hemen tüm ülkelerde emperyalist güçlerin kışkırttığı, desteklediği mücadeleler, çatışmalar yaşanmaktadır.

Tüm bunlara daha yakından bakıldığında emperyalist sistemin ne kadar barbar bir sistem olduğu da daha net görülmektedir.

Kuşkusuz ki emperyalist barbarlığa karşı mücadeleler de var. Ama bu mücadeleleri aktarmak yazımızın çerçevesini aştığı için, kendimizi günümüzün "yükselen değerleri" olarak işçilere, emekçilere yutturulmaya çalışılan "barış çağı"nın, "demokrasi, insan hak ve özgürlükleri çağı"nın gerçekte emperyalist barbarlık olduğunu örnekleyerek göstermekle sınırlıyoruz.

Emperyalist barbarlığa karşı olmak için aslında sadece gerçek demokrat bir insan olmak yetiyor. Fakat bu barbarlığa son vermek ancak ve ancak örgütlü, komünist mücadeleyle mümkündür.

İşçiler, emekçiler tüm ezilen dünya halklarının devrim için mücadelesine yol gösterecek olan örgütlü, öncü müfreze güç komünist partileridir.

Bırakın tüm dünyada burjuvazi ve çanak yalayıcıları "sosyalizm öldü" diye çığlık atıp dursunlar! Onlar aslında kendi korkularının çığlıklarıdır. İnsanlığın barbarlıktan kurtuluşunun yolunu gösteren kızıl bir meşaledir komünizm! Sosyalizm, komünizm ölmedi, ölmeyecek de!

İnsanın insana kulluğunun yok edildiği, baskının, sömürünün son bulduğu, herkesten yeteneğine, herkese ihtiyacına göre sloganını bayrağına yazan komünist toplum, insanlığın insanca yaşayabileceği tek toplumsal formasyondur.

İnsanca, özgürce yaşamak, yeni bir alem yaratmak işçilerin, emekçilerin, ezilen halkların ellerindedir. Yeterki kendi güçlerinin bilincine varıp kendi kaderlerini ellerine almaya başlasınlar. İşçilerin, emekçilerin nelere kadir olduğu o zaman görülecektir...

Enternasyonali hep bir ağızdan: "Uyan artık uykudan uyan. Uyan esirler dünyası!"... diyerek haykıralım ve "Yıkalım bu köhne düzeni. Biz başka alem isteriz!" talebine uygun devrim için mücadeleye sarılalım!

29 Eylül 2004 ✘

PWD hakkında bir ilk tavır...

PWD küreselleşme adına, çağ değişikliği adına uluslararası burjuvazinin egemen kılmaya çalıştığı siyaseti Kürt ulusunun ulusal kurtuluşu için çözüm olarak sunmaktadır. Sınıfsal temeldeki mücadeleyi açıkça, ulusal mücadeleyi ise dolaylı olarak reddetmektedir. Silahlı mücadeleyi, şiddeti, devrimi reddetmektedir... Kürt sorununun çözüm şansının tıkandığını söyleyerek Kongra-Gel'den ayrılanların siyasetinin de Kürt ulusal sorununu çözemeyeceği gün gibi açıktır.

PKK önderi Abdullah Öcalan'ın tutsak edilmesi sonrası dönemde savunduğu siyasetin, varolan çizginin mantıki sonucuna vardırılması olduğunu daha önceki tavırlarımızda ortaya koymuştuk.

Giderek daha çok devletle uzlaşma biçimine bürünen bu siyaset, PKK'nin "İmralı öncesi" çizgisinden temelde farklı bir çizgi olmasa da, sözkonusu olanın varolan çizginin mantıki sonucuna vardırılması olsa da, yine de önemli farklılıklara sahiptir.

Anlaşılması için kısaca vurgulamak gerekirse, PKK'nin "İmralı öncesi" çizgisi reformist, sistem içi bir çizgiydi, "İmralı sonrası" dönemdeki çizgi de sistem içi, reformist bir çizgidir. Bu temel özelliği bağlamında özde değişen bir şey sözkonusu değildir.

Fakat sistem içi siyasette de büyük farklılıklara sahip çizgi ve siyasetler mevcuttur. Kimi reformistler vardır, devletle hiç de barışık değil, reform talepleri için militanca bir mücadele yürütür. Kimi reformistler vardır, devletin doğrudan işbirlikçiliğini, savunuculuğunu yapar. Bu iki kanat arasında da önemli

farklılıklar vardır. PKK'nin, şimdiki Kongra-Gel'in gelişimi de esas olarak bu ikisinden birincisi konumunda iken ikincisine doğru olan bir gelişmedir.

Abdullah Öcalan önderliğindeki PKK (Kongra-Gel), esas olarak TC ile işbirliğine hazırdır. Bunun için öne sürdükleri talepler esas olarak kimi kültürel hakların anayasal güvenceye kavuşturulması ve dağdaki gerillanın "şehre" inip "demokratik cumhuriyet"in savunma gücü olması için bir genel aftır.

Bu talepler için mücadele sürecinde Abdullah Öcalan'ın devletle yakın ilişkisi ve savunduğu görüşler, örneğin Kemalizmin açık savunusu ve propagandası gibi görüşler, TC'ye teslim olma vb. yaklaşımlar, daha önce PKK saflarında olan kimilerini saflarını yeniden belirlemeye zorladı. PKK içindeki görüş farklılıkları, daha önceki sürece göre çok daha fazla öne çıkmaya başladı.

"İmralı çizgisi" ile hemfikir olmayan kimileri, PKK'nin "İmralı öncesi" çizgisine sarılarak, "PKK Devrimci Çizgi Savaşçıları" adı altında saflarını belirlediler. Şimdi "Kürdistan Devrimci Sosyalistleri" adıyla yeni bir örgütlenmeye giden bu kesim hakkında daha önceki sayılarımızda tavır takınmıştık. "İmralı öncesi" PKK'nin çizgisini devrimci bir çizgi olarak değerlendirip sahiplenmeleri yanlış da olsa, bu kesimin Abdullah Öcalan ve "İmralı çizgisi"ne eleştirisi "sol"dan gelen bir eleştiridir. TC'ye teslimiyete karşı tavır takınmaları bağlamında ise olumlu bir konumdadırlar. Bunlarla önümüzdeki süreçte yürütmemiz gereken tartışmalar, esas olarak PKK'nin yanlış çizgisinden, devrimci temelde kökten kopuşu sağlamalarına yönelik olacaktır.

PKK'nin (Kongra-Gel) yakın zamandaki son bölünmelerinden biri ve hâlâ kamuoyunun "yakın" takibinde olan kesim ise, Partiya Welatpareze Demokratik (PWD) (Demokrat Yurtsever Parti) adıyla ortaya çıkanlar. Bu ayrılığın başını, daha önce PKK, KADEK ve Kongra-Gel yönetimlerinde yer alan, kamuoyu tarafından da tanınan Osman Öcalan, Nizamettin Taş, Faysal Dunlayıcı (Kani Yılmaz), Halil Ataç gibi kimi yönetici kesimdir.

PWD'yi değerlendirmeden önce kısaca bu ayrılık bağlamında son dönemdeki tavırlara, gelişmelere bakalım. (Ayrıca bu yazımızda esas olarak PWD'nin görüşlerine değinmek istediğimiz için de, bu gelişmelerin genel olarak ABD emperyalizminin, Türk devletinin siyaseti veya Irak-Güney Kürdistan bağlamında ne anlama geldiğine, kimin hangi hesabı olduğuyla ilgili sözkonusu gelişmelere değinmiyoruz. Bu konu bir başka yazıda ele alınması gereken bir konudur.)

Şubat ayı sonlarına doğru kamuoyuna yansıyan haberlere göre Kongra-Gel'de bir bölünme yaşanmıştı, kimi 100 kişilik, kimi daha az sayıda olan birkaç grup, Güney Kürdistan'daki Kongra-Gel'in güçlerinin bulunduğu alanı terk etmiş ve Talabani ve Barzani'nin egemenliğindeki –daha doğrusu ABD emperyalizminin egemenliğindeki– bölgeye gitmişlerdi.

28 Mart yerel seçimlerine doğru, özellikle Diyarbakır Belediye Başkanlığı için aday gösterme bağlamında da ortaya çıkan çelişki ve tartışmalar, burjuva medya tarafından körüklenip kullanılmaya çalışıldı.

Bu arada Abdullah Öcalan avukatları aracılığıyla tavır takınıp, "sağ" ve "sol" sapmaya karşı "birleştirici" rolünü oynamaya çalıştı... Oynadı da.

Abdullah Öcalan bu "birleştirici" rolünü oynamaktayken Kongra-Gel Yürütme Konseyi Üyesi Duran Kalkan, sözkonusu "hizibin" 2003 Ağustos ayından beri örgütlenmekte olduğunu açıkladı. (10 ve 11 Mart tarihli Özgür Politika)

Duran Kalkan ettiği küfür ve aşağılamaların yanısıra sözkonusu bu gelişmeyi, *"ABD'nin Irak'a müdahalesiyle de bağlantısını kurmak gerekli. Irak müdahalesinin hareketimize yansıması bu oluyor." (aynı yerden)* diye de değerlendirdi ve gelişmeyi Abdullah Öcalan'a yönelik "komplonun bir parçası" olarak gösterdi. Buna göre amaç, *"Önderliği tecrit, gerillayı dağıtma ve böylece özgürlük hareketimizi bitirmekti." (aynı yerden)*

Duran Kalkan bu tavrına şunları da ekliyordu:

"Bizim bir tane Önderimiz, bir tane liderimiz var, ondan da memnunuz. Başkan Apo Önderliği, liderliği Kürt halkının yeniden doğuşudur. Sonsuza kadar da Halk Önderliği o olacaktır. Başka önderliklere, liderlere, liderciklere ne bu örgütün ne de halkın ihtiyacı yoktur. Olmayacaktır da. Lider, önder bir defa doğar, gelişir ve bütün yönetimler, kadrolar ve halka düşen de o önderliği özümseyip uygulamaktır. Biz şimdi böyle bir süreçteyiz." (aynı yerden)

Kişiye tapmanın açık bir ifadesi olan bu tavırla, Osman Öcalan ve birlikte hareket edenlerin tavırları birbiriyle belli bir çelişme arzettiği için de, Duran Kalkan sözkonusu söyleşisinde küfürler savurmaktadır.

Bu dönemde tavır takınan Osman Öcalan ise Türk medyasını eleştirdikten sonra şunları da savundu:

"Sorunların olduğu açıktır. Ancak bu sorunlar, ne kopuş ne de çatışma ile çözüm aranacak sorunlardır. Kopuş ve çatışma yönteminin kendisi demokratik değildir. Bizce çözüm barışçıl ve özgür tartışmalarla, barışçıl bir ortamda özgür tartışmalarla sağlanılabilir. Bu temelde tartışmalar yürütülmektedir. Yürütülen tartışmaların olumlu sonuç vereceği beklentisindeyiz." (Özgür Politika, 28 Mart 2004)

Bu tavrın takınılması sonrasındaki süreçte var olan gelişmeler, Osman Öcalan'ın bu beklentisini boşa çıkardı. Kongra-Gel'in ikinci kongresinin öngününde, Nisan sonu Mayıs başı 13 gün yapılan toplantıda, Abdullah Öcalan'ın "sağ" ve "sol" sapma olarak adlandırdığı kesimden insanların, –bunların içinde Osman Öcalan ve onunla birlikte hareket edenler de var–, tartışıp Apo'nun çizgisine sadık kalacakları bağlamında özeleştirilerini sunduğu yönlü bilgi basına yansıdı.

Bu toplantının hemen sonrasında toplanan Kongra-Gel İkinci Kongresi 11 gün sürmüş ve sonradan PWD içinde birleşenler de bu kongreye katılmışlardır. Fakat kongredeki tartışmalar, alınan kararlar bunlara artık aynı çatı altında kalınamayacağını göstermiş... (kendilerinin açıklamalarında böyle deniyor) ve onlar da hemen kongre sonrasında ayrılmaya karar vermişler.

Bunun üzerine Kongra-Gel Başkanı Zübeyir Aydar basına bir açıklama yaptı ve kendilerinin gündeminde kişilerin

olmadığını savundu. Ayrılanlar hakkında ise, *"Bu siyasi, ideolojik, politik bir meseleden ziyade kendilerinin özel yaşamlarına ilişkin yaptıkları bir düzenlemedir."* ve *"Grup olayı yapılan tartışmalarla aşılmıştır. Yalnız Osman Öcalan ve Nizamettin Taş bu süreçte evlenmişlerdi. Bunlar eşleri ile birlikte kongreden 3 gün sonra bizim bulunduğumuz sahadan ayrıldılar." (Özgür Politika, 7 Haziran 2004)* tespitini yaptı.

Bu açıklamaya göre aslında ayrılanların siyasi açıdan pek önemi yoktu ve onlar evlendikleri için özel yaşamlarını düzenlemiş, siyasetten de aktif çalışmaktan da vazgeçmişlerdi... Daha sonraki gelişmeler, kazın ayağının hiç de böyle olmadığını, daha önce Duran Kalkan'ın yaptığı bazı açıklamalara benzerlik arzeden gelişmeler olduğunu ortaya koydu.

PWD İnşa Komitesi imzasıyla ve 9 Ağustos tarihli bir açıklamayla ayrılanların yeni bir parti kurduklarını kamuoyuna açıklamalarına kadarki süreçte Kongra-Gel'in tavır takınan yetkilileri esas olarak bunların "özel yaşamlarını" seçtikleri, mücadeleden kaçtıkları vb. temelde tavır takındı. Abdullah Öcalan da kardeşine "kancık karı peşinde", "eşek" vb. çok yüksek seviyeli değerlendirmelerde bulundu.

PWD'nin kurulması sonrasında ise, esas olarak bunların "hain", "işbirlikçi", "ABD tarafından satın alınanlar" olduğu vb. biçimde değerlendirmeler gündeme geldi. "İhanete karşı" eylemler yapıldı, yapılıyor... PWD "ihanetine karşı" Abdullah Öcalan'ın çizgisine daha sıkı sarılmak, Kürt ulusunun kurtuluşu için mücadele olarak gösteriliyor!

PWD'nin değerlendirilmesine geçmeden önce Kongra-Gel veya Abdullah Öcalan'ın siyasetiyle Kürt ulusunun kurtuluşunun mümkün olmadığını bir kez daha vurgulamak gerekiyor. Aslında Kongral-Gel ile PWD hakkında söylenmesi gereken en kısa şey: "Al birini vur ötekine!"dir.

PARTİYA WELATPAREZE DEMOKRATİK (PWD) NEYİ SAVUNUYOR?

PWD hakkındaki bilgilerimiz esas olarak internette yapılan açıklamalar, takınılan tavırlara dayanmaktadır. Bu bağlamda internet kullanan tüm okurlar sözkonusu tavırları "rizgari" ve "nasname" sitelerinde doğrudan kontrol etme, okuma imkânına sahiptir.

PWD hakkında söylenmesi gereken ilk şey, ulusal –kendilerine yurtsever deseler de– ve sınıfsal temelde yükselen ve şiddeti içeren bir mücadeleyi reddeden, devrim için mücadeleyi zaten reddeden, PKK veya Kongra-Gel'i esasta "sağ"dan eleştiren bir siyasi yaklaşım temelindeki bir örgütlenme olduğudur.

İşin özü itibariyle Kongra-Gel ile, daha doğrusu Abdullah Öcalan ile ayrı bir ideolojiye sahip olmadıklarını kendileri de ifade etmektedir. Gerçek durum da böyledir. PKK'ye, Kongra-Gel'e yöneltikleri kimi eleştiriler, örneğin kurum önderliği yerine tek kişinin önderliğinin olması, "otoriter katı tutum" gibi eleştiriler kendi başına ele alındığında doğru eleştirilerdir. Fakat bunların doğru eleştirileri de, kendilerinin Kongra-Gel'in çizgisinden daha "sağ" olan çizgilerini

oluşturmaya hizmet etmektedir. Belli farklılıkları olsa da PWD bir anlamda, Abdullah Öcalan'ın ortaya koyduğu siyasetin doğurduğu, PKK'nin çizgisinin mantıki sonuçlarına vardırılmasının bir versiyonu ve biraz da ABD'ciliği olan bir oluşumdur.

PWD'nin oluşumu objektif olarak Abdullah Öcalan şahsında var olan kişiye tapma, yukarıda aktardığımız Duran Kalkan'ın tavrındaki gibi "tek" ve "ilelebet" önder yaklaşımına darbe vurmuştur. Olumlu olarak değerlendirilebilecek şey de esas olarak budur.

Biraz daha yakından baktığımızda PWD şunları savunmaktadır:

Çağ tespiti sorunu: Kuruluş açıklamasında PWD'nin tavrı şöyle açıklanmaktadır:

"Konferansımız her şeyden önce doğru bir çağ değerlendirmesi, bölge ve Kürdistan'daki durumun analizini yapmayı yeni demokratik çıkışa temel teşkil eden önemli bir yaklaşım olarak benimsemiştir. Bilimsel-Teknik alanındaki devrimsel gelişmelerin, insan hakları ve özgürlüklere ilişkin yükselen değerlerin damgasını vurduğu günümüz dünyası bir çok bakımdan 20. yy.dan ayrı özellikler taşımaktadır.

İnsanlığın temelde sınıf ve ulus biçimindeki ayrışmasına ve bundan kaynaklanan çelişki ve çatışmasına dayanan 20. yüzyılın iki kutuplu dünyası bölgesel ve dünya çapında büyük ve yıkıcı savaşlara sahne olmuştur." (9 Ağustos tarihli açıklama)

Burada bir duralım ve bir noktaya dikkat çekelim. Bu yaklaşıma göre dünya çapında büyük ve yıkıcı savaşların nedeni dünyanın 20. yüzyılda iki kutuplu olmasıdır. Yani en basitinde savaşların kaynağının kapitalist-emperyalist sistem olduğu gerçeğinin üzeri böylece örtülmekte ve anda savundukları siyasetin de esas olarak sömürü sistemini savunan bir siyaset olduğu gerçeği gizlenmeye çalışılmaktadır. Burjuvazi de sosyalizme saldırı için Doğu Bloku'nu savaşın kaynağı olarak gösteriyordu, gösteriyor.

Devamında "Reel sosyalizmin" çöküşünün dengeleri altüst ettiği ve yeni bir tarihi dönem başlattığı anlatılmakta ardından da çağ tespiti yapılmaktadır:

"Demokrasi, insan hak ve özgürlükleri yükselen ortak değerler olarak öne çıkmıştır.

Yaşadığımız çağın demokrasi, insan hak ve özgürlükleri çağı olarak tanımlanması anlamlıdır." (aynı yerden)

"Geride bıraktığımız yüz yıllarda sorunların temel çözüm yöntemi olarak etkili olan şiddet-savaş artık rağbet ve itibar görmemektedir. Barışçıl ve siyasal diyaloga dayalı çözüm tarzı başarılı ve kalıcı sonuçlar yaratma özelliğindedir. Dolayısıyla 20. yy.ın sınıf-ulus temeline dayanan aşırı uçlardaki çatışma ve kamplaşma zihniyetiyle yeni yüzyılda gelişme kaydetme ve yaşama şansı yoktur." (aynı yerden)

Bu alıntıyla da aslında esas tablo tamamlanmış olmaktadır. Herşeyden önce bu tavırlar, tespitler yeni değildir. Sadece yeni olmamakla kalmıyor, hemen hemen aynı kelime ve cümlelerle Abdullah Öcalan da bu görüşleri savunmuş, PKK veya ardılı KADEK, Kongra-Gel'in siyaseti olarak kabul görülmüştür. Bu bağlamda PWD "Amerikayı yeniden keşfediyor!" Farklı görün-

meye çalıştıkları bu konuda hiç de farklı değillerdir.

Bunlar da Abdullah Öcalan gibi "sivil toplum örgüt" savunusunu yapmakta, uluslararası burjuvazinin yalakacılığından başka bir şey olmayan tavırlarıyla, ezilenlerin devrim için mücadelesine, ulusal kurtuluş devrimine karşı tavır takınmaktadırlar.

PWD'nin "Amerikayı yeniden keşfettiğini" söyledik. Bir başka açıdan da PWD ABD emperyalizmini keşfetmiş... Daha önce PKK (KADEK, Kongra-Gel) saflarında yöneticiler olarak ABD emperyalizminin kimi temsilcileriyle diyalog kuranlar, ABD emperyalizminin Irak-Güney Kürdistan'a saldırısı sonrasında ABD'yi daha çok övmeye başladılar.

Bunun da bir sonucu olarak şu tespit yapılmaktadır:

"ABD'nin Irak'a müdahalesiyle ortaya çıkan yeni durum Kürt özgürlük hareketinin gelişimini ve sorunun demokratik özgür birlik temelinde çözümü için tarihi fırsatlar yaratmıştır. Denilebilir ki, yeni koşullar herkesten çok Kürt halkına demokratik gelişme imkanı sunmaktadır. Kürdü inkar eden ve özgür yaşam şansı tanımayan bölgenin kurulu sistemini savunmak için Kürt halkının hiçbir gerekçesi yoktur. Statükoyu aşma yada dağıtmayı hedefleyen girişim ve çabalarla ilişki ve dayanışma içinde hareket etmek Kürtler açısından doğru bir politikadır. Dolayısıyla Kürtler müdahale karşıtı bir politika ve duruş içinde olamazlar." (9 Ağustos tarihli açıklama)

Burada durum değişikliği adına açıkça ABD emperyalizmiyle işbirlikçiliğin doğru olduğunun teorisi yapılmaktadır. Bu da, kurulu sistemleri savunup savunmama ikilemiyle gösterilmeye çalışılmaktadır. Seçenek, ya varolandan yana, ya da işgali de içeren emperyalist müdahaleden yana olmak olarak konmaktadır. Ezilenler için tek doğru seçenek ise ikisine karşı da mücadele etmektir. Bu da devrim için mücadeledir. Devrim için mücadeleyi daha önce söylemde de olsa savunan bu kesim bunu zaten çoktandır terketmiş. "Yeni" çağ tespitleri ve şiddeti içeren mücadeleyi açıkça reddetmeleriyle de bunu bir kez daha resmi çizgi haline getirmişlerdir. Şimdiki çizgileri *"Demokratik kriterler ve buna dayanan demokratik siyaset ve diyalog sorunların temel çözüm yöntemidir. Şiddet çözüm değil, sorun üretir. Terörizmin karşısında durmak insani bir yaklaşımdır." (aynı yerden)*

ABD emperyalizmi bağlamında söylenenler ise şöyledir:

"c- Ortadoğu'daki anti-demokratik, insan hak ve özgürlüklerini hiçe sayan, halkların ve kültürlerin demokratik özgür gelişimini engelleyen baskıcı otoriter rejimler aşılmak zorundadır. Bu bağlamda bölgedeki statükoyu dağıtmayı hedefleyen ABD müdahalesi [bu müdahalenin bir savaş olduğu, şiddetin en yüksek, yoğun biçimi olduğu ve sorunların çözüm yöntemi olarak işgalin gündeme getirildiği gerçeğinin üzeri tam bir siyasi sahtekârlıkla örtülmeye çalışılıyor. BN.] demokratikleşmeye imkan sunduğu ve Kürt sorununun çözüm imkanlarını artırdığı için desteklenmelidir." (aynı yerden)

Bu temeldeki Amerikancılık Barzani ve Talabani önderliğindeki Kürt hare-

ketinin Amerikancılığıyla bir ve aynıdır. ABD'nin bunları satın aldığı yönlü eleştirileri biz spekülasyon olarak değerlendiriyoruz. Ama savundukları siyasetin ABD emperyalizminin Irak-Güney Kürdistan'a müdahalesini destekleme, ABD emperyalizmini "özgürlükçü güç" olarak değerlendirme siyaseti olduğu açıktır.

Burjuva siyasetine bulaşanların sahtekârlık yapması da normaldir. PWD hem sorunların temel çözüm yönteminin demokratik siyaset ve diyalog olduğunu savunmakta, şiddeti reddetmekte, hem de aynı zamanda ABD emperyalizminin savaşla, evet şiddetin en yoğun ve üst biçimiyle Irak'a müdahalesine destek vermektedirler. Bu da aslında bunların sadece egemenlerin tahtını devirmeye yönelik şiddeti, devrimci şiddeti reddettiklerinin bir göstergesidir.

Osman Öcalan 12.09.2004 tarihli açıklamasında şu tespiti yapmaktadır:

"ABD'nin PWD girişimine karşı olumlu bir tutum alması özgürlük hareketinin kazanç hanesine yazılacak bir gelişmedir. Kürt halkının özgürlük davası güneyde olduğu gibi kuzey ve diğer parçalarda da ABD'nin desteğini alması eşsiz değerdedir. Böylesi bir destek çözüme büyük katkıda bulunacaktır. Bu desteği sağlayanlar değil tam tersine sağlamayanlar suçludur. AB ile ilişkilere de aynı kapsamda değer biçmek gerekir. AB'nin desteği arttığı oranda çözüm adımları hızlanacaktır. PWD AB'nin de desteğini almak için yoğun çaba sarfedecektir. Yine Türkiye hükümetince kabul görmek PWD girişiminin çözüm misyonunu üstlenmesinin gereğidir. Sayın Celal Talabani ve Neçirvan Barzani'nin bu doğrultudaki çabaları büyük değer ifade eder. Kürtlerin iki seçkin önde kişiliğinin sözkonusu girişimleri çözüme hizmettir." (12.09.2004 tarihli açıklama)

Osman Öcalan'ın bu tavrı, Barzani ve Talabani'nin temel siyasetleriyle aynıdır. İşbirlikçiliğe hazır, işbirlikçiliği ve bu temeldeki gelişmeleri Kürt ulusunun kurtuluşu için çözüm olarak sunma tavrıdır.

PWD'nin ABD'ci tavrını "ABD satın aldı" vb. eleştirilerle "ihanet" olarak değerlendiren Kongra-Gel'in tavrı da, –bu kadar açıkça savunulmasa da– özde ayrı değildir.

Duran Kalkan'ın 21 Eylül 2004 tarihli Özgür Politika'da yaptığı tespit şöyledir: *"PKK içindeyken bunlarla alt düzeyde bazı görüşmeler yapmışlardı. KONGRA-GEL içindeyken, KADEK içindeyken, bazı ilişkileri oldu. Bu da PKK'nin KONGRA-GEL'in gücünden dolayıdır. Hareketimiz adına ilişki kurdular."*

PWD'yi eleştirme tavrı içinde PKK'nin gücünü öne çıkaran Duran Kalkan, kendilerinin ABD emperyalizmiyle alt düzeyde de olsa ilişki kurduklarını teslim etmektedir. Irak-Güney Kürdistan'a yönelik ABD emperyalizminin saldırısı gündeme geldiğinde PKK'nin tavrı, tam da Osman Öcalan'ın ve PWD'nin takındığı tavır gibi olmuştu. Ama ABD emperyalizmi PKK'yi (Kongra-Gel) muhatap olarak kabul etmediği için sözkonusu işbirliği gerçekleşmedi. ABD emperyalizmiyle ilişkiler bağlamında da Kongra-Gel ile PWD özde farklı değildirler. Farklı olan ABD'nin Abdullah Öcalan önderliğindeki örgütü değil, bu örgütten ayrı-

lan PWD'yi destekleme, ya da en azından onların faaliyetine göz yummasıdır. Osman Öcalan'ın tavrına bakıldığında ABD emperyalizminin kendilerini desteklediği sonucu da çıkmaktadır. Bunu ister doğrudan, ister Talabani, isterse de Barzani üzerinden yapsın fark etmez.

Bu duruma bakıldığında PWD'nin, Kuzey Kürdistan'ın KDP'si, YNK'si olma rolüne soyunan bir örgüt olma siyasetine sahip olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bunların PKK'nin yanlış "otoriter" tavır ve uygulamaları karşısında çokça bahsettikleri "demokratik"lik de en iyi ifadeyle artık tümüyle gericileşmiş bir burjuva demokrasisi savunuculuğudur. Kuzey Kürdistan'da Kürt ulusal sorununun çözümü bağlamında umutlarını AB'ye bağlamış durumdalar. AKP hükümetinin "reform" planlarının başarıya ulaşması için duaya çıkmışlar!

Bunların siyasetiyle de ulusal soruna çözüm getirilemeyeceği çok açıktır. PWD'nin önderlerinden Nizamettin Taş, Güney Kürdistan'da ulusal sorunun çözüldüğünü söyleyerek, *"Güney Kürdistan'da temel sorun artık ulusal değil, demokratik sistemin geliştirilmesi sorunudur." (17.09.2004 tarihli açıklaması)* tespitini yapmaktadır. Böylece aslında Güney Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesine gerek kalmadığını savunmaktadır. Bu tavır bunların ulusal sorunun çözümünden ne anladığını da ortaya koymaktadır.

Bu anlayışın Kuzey Kürdistan-Türkiye'de Kürt ulusal sorununun çözümüne yansıması şöyledir:

"Türkiye Avrupa Birliği'ne girmek için hızla demokratik açılımlar yapmaktadır. Bundan dolayı Kürt probleminin çözümü diğer parçalarda olduğu gibi federasyon veya bağımsız devlet kurma tarzında değil, demokratik sistem içerisinde olacaktır." (aynı yerden)

"AKP'nin değişim programının başarıya gitmesi hayati önemdedir" değerlendirmesini yapan PWD İnşa Komitesi TC'ye de yaranmaya çalışmaktadır.

PWD'nin PKK ya da Kongra-Gel'den farklı bir tavrı Barzani ve Talabani, ya da bunların önderlik ettiği KDP ve YNK'ye karşı tavırdır. Kendileri aynı olduğu için KDP ve YNK'ye karşı Abdullah Öcalan'ın yaptığı "ilkel milliyetçi" değerlendirmesinin büyük bir hata olduğunu savunmaktadırlar.

Kısaca toparlanırsa, PWD, küreselleşme adına çağ değişikliği adına uluslararası burjuvazinin egemen kılmaya çalıştığı siyaseti Kürt ulusunun ulusal kurtuluşu için çözüm olarak sunmaktadır. Sınıfsal temeldeki mücadeleyi açıkça, ulusal mücadeleyi ise dolaylı olarak reddetmektedir. Silahlı mücadeleyi, şiddeti, devrimi reddetmektedir.

Kongra-Gel'in 1 Haziran'da tek yanlı ateşkese son verdiğini açıklamasına da, savaşı ve şiddeti reddettikleri için karşı çıkmışlardır. Kongra-Gel'den Kürt sorununun çözüm şansının tıkandığını söyleyerek ayrılanların siyasetinin de Kürt ulusal sorununu çözemeyeceği gün gibi açıktır.

PWD'nin nereye doğru yol alacağını gelişmeler gösterecektir. Açık olan şey, bunların ipiyle de suya inilemeyeceğidir. Kürdistanlı işçi ve emekçilerin kurtuluşu için önkoşullardan biri de bu tip siyasi örgüt ve tavırlara karşı kararlı mücadeledir.

29 Eylül 2004 ✘

AB gölgesinde köye geri dönüş

Dergimizde köye geri dönüşle ilgili birkaç kere tavır takındık. Dergimizin düzenli okurları belki de, "yine mi köye geri dönüş?" sorusunu sorup tepkilerini gösterecek... göstersinler. Eğer bir sorun uzun süre çözüm bulmayıp hep yeniden gündeme geliyorsa, o konuda sorunu bilince çıkarmak için yeniden tavır takınmak da normal ve gerekli oluyor. Zaten sorunun bilincinde olanlara diyeceğimiz şey ise, "bildiğinizi kitlelere anlatın, görüşlerimizi yaygınlaştırın" olacaktır.

Köye geri dönüş hakkında yeniden yazmamızı gerekli kılan gelişme, esas olarak AB'ye üyelik için müzakere tarihi almaya çalışan faşist Türk devletinin Temmuz ayı ortalarında çıkardığı *"Çatışmalı Dönemden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun"* ve Ağustos ayı sonlarına doğru AB Komisyonu'nun Türkiye'nin ilerleme raporunu hazırlama sürecinde Türk devletinin önüne sürdüğü koşullar içinde köye dönüşün de yer alması oldu. 24 Ağustos tarihli Hürriyet gazetesinde yayınlanan habere göre AB Komisyonu'nun köye dönüşle ilgili beklentisi şöyle aktarılıyor:

"5- Köye dönüş: Özellikle terör ortamında köylerinden göç eden ve ettirilen vede köy boşaltmalardan etkilenenlerin güney doğudaki yerlerine geri dönüşleri konusunda ilerleme sağlanması ve bu kişilerin zararlarının tazmin edilmesi bekleniyor." (Hürriyet, 24 Ağustos '04)

Bilindiği gibi özellikle 1990'ların başından itibaren PKK'nin verdiği silahlı mücadelede PKK'ye karşı savaşta dörtbin civarında köy ve mezra –yerleşim alanı– yakılmış yıkılmış, boşaltılmıştı. Kuzey Kürdistan'da TC'nin yürüttüğü karşıdevrimci, gerici savaşın sonucu yerinden yurdundan edilen insan sayısı dört milyon civarındadır.

Sömürgeci faşist Türk devletinin PKK'ye karşı savaşta başvurduğu bir araç da "köy koruculuğu"ydu. Bu, bir yanıyla da Kürtleri Kürtlerle çatıştırma siyasetiydi aslında.

Boşaltılan köylerin büyük bölümü, özellikle de bağ, bahçe, verimli araziye sahip olan köyler "güvenlik adına" buralara yerleştirilen köy korucularına verildi. Köy korucuları, sadece devletten maaş almakla kalmamış, aynı zamanda işgal edilen köylerdeki taşınmaz mallara da el koymuş ve kendi çapında "köşeyi dönmüştü"...

Ne zamanki PKK silahlı mücadeleye son verdiğini açıkladı, köye dönüşler

tekrar tekrar gündeme getirildi. Ama her seferinde, az sayıda köylerine dönmek isteyen köylüler, sadece Türk askerinin değil, köy korucularının da terörüne maruz kaldılar.

Köylerine geri dönenlerin üzerindeki baskılar, esas olarak doğrudan devlet güçleri tarafından uygulanmaktadır. Örneğin Valilikten izin almaktan, Kaymakamlığa başvurmaya, askeri yetkililerin iznini almaktan, muhtarın tavrına kadar hepsinin de köylerine geri dönmek isteyenlere karşı tavırları devletin resmi yetkilisi olma adına takınılan tavırlar olmakta; hepsinin de tavrı –yer yer tersi durumlar yaşansa da– esas olarak köylerine dönmek isteyenlere zorluk çıkarma, baskı ve tehdit etme biçiminde bir tavır olmaktadır. Bunun kamuoyuna, köylerine geri dönmek isteğine sahip olanlara yansıması, köylerine geri dönüşleri frenlemektedir.

Burjuva basının Türk devletinin "demokratikleşmiş" olduğunu göstermek için yaptığı propagandaya rağmen, köylerine dönenlerin sayısı sürgün edilen dört milyon civarındaki insanın sadece birkaç onbini olarak verilmektedir. Yani gerçekte köye dönüş sorunu çözülmüş değildir.

Bunun gerekçeleri içinde gittikleri yerlerde yerleşik hale gelmeye başlayan kimi kesimlerin geri dönmek istememesi olgusu da olmasına rağmen, esas olarak geri dönüşü engelleyen TC'nin resmi güçleri ve kiralık güçleri olan köy korucularının baskıları ve maddi olanaksızlıklardır.

Zorla yerlerinden yurtlarından edilen dört milyon civarındaki insanın esas kitlesinin Kürt milletinden olmasından kaynaklanan tavır nedeniyle, bundan önceki köye dönüş meselesinde tavır takınırken de esas olarak Kürt milletinden köylülerin köylerine geri dönüş meselesine değinmiştik.

Bu yazımızda, esas olarak Süryanilerin köylerine dönme meselesine –kısaca da olsa– değinmek durumundayız. Bu tabii ki, genel olarak dört milyon civarındaki sürgün edilen insanların köylerine geri dönüş sorununun çözüldüğü anlamına gelmiyor. Süryanilerin köylerine dönmesi sorunu sürgünden payını alanların bir bölümünün sorununu teşkil ediyor.

Süryaniler sadece TC'nin Kuzey Kürdistan'da karşıdevrimci savaşı yükselttiği, köyleri, mezraları, yerleşim alanlarını ve hatta ormanları yakıp yıktığı 1990'lı yıllarda yerlerinden-yurtlarından kaçmadılar, sürgün edilmediler.

Onlar, 1960'lı ve 1970'li yıllarda hem ekonomik, hem de değişik sosyal nedenlerle yurtdışına gitmeye başladılar. 1970'li yıllarda devletin baskıları –belli ölçülerde kimi Kürt kesimlerinin de baskıları– göç etmenin esas nedeni olmaya başladı. 1980 12 Eylül askeri cuntasının iktidara el koyması sonrasında ise ulusal baskı daha çok kendisini gösterdi. Buna PKK'nin silahlı mücadeleye başlaması sonrasındaki TC ile savaş süreci eklenince, Kuzey Kürdistan-Türkiye'de yaşayan Asuri-Süryanilerin neredeyse hepsi hayatını kurtarabilmek için kitlesel biçimde yurtdışına kaçtı. Kimi Süryanilerin açıklamalarına göre anda İstanbul'da 15 bin, Tur Abdin'de 3 bin olmak üzere Kuzey Kürdistan-Türkiye'de toplam 18 bin Süryani yaşamaktadır.

Köye geri dönüş meselesinde soru-

nun önemli bir farklı yanı Süryanilerin devletin baskıları dışında köy koruculaları ve kimi Hristiyan düşmanı kesimler şahsında Kürtlerin de baskılarına maruz kalan bir azınlık milliyet olmalarıdır. Buna bağlı olarak Süryanilerin köylerine geri dönüşünün karşısındaki engeller biraz daha fazla...

ASURİ-SÜRYANİLERİN GERİ DÖNÜŞ İÇİN TALEPLERİ...

Yukarıda aktardığımız AB Komisyonu'nun tavrının gündeme gelmesinden hemen sonra Avrupa'da yaşayan Asuri-Süryanilerin değişik örgütlenmelerinden –federasyon, örgüt, birlik gibi örgütlenmelerinden– altısı bir araya gelerek Türk devletinin yetkili organlarına ortak bir mektup göndererek köy koruculuğu sisteminin kaldırılmasını talep ettiler. Sözkonusu bu talebe göre, köylerine geri dönmek isteyen Asuri-Süryani veya Keldanilerin önündeki en önemli nedenlerden biri köy korucularıdır.

Bu talebin yanısıra, eğer köy koruculuğu kaldırılır da Süryaniler yerlerine-yurtlarına dönerlerse, bunun *"bölgenin kültürel, ekonomik ve sosyal açıdan kalkınmasına katkı sağlayacağı gibi, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne (AB) tam üyelik sürecine büyük bir ivme kazandıracağı da vurgulandı." (aynı yerden)*

Sözkonusu talepler sistem içi, reform talepleridir. Asuri-Süryanilerin temsilcilerinin bu konudaki yaklaşımları da sistem içidir. TC'yi ikna etmek için de bu sorunun çözülmesinin TC'nin işine yarayacağı yönlü açıklamalara başvurulmaktadır. Fakat buna rağmen, köy koruculuğu sisteminin dağıtılması ve Asuri-Süryanilerin kendi yurtlarına, köylerine dönme talepleri doğru ve haklı taleplerdir.

Sistem içi, reform talepleri de olsalar, bu taleplere aslında eklemeleri gereken bir talep de, Türk devletinin herhangi bir bürokratik işleme gerek duyulmadan, tüm maddi zararları tazmin etmesi yönündeki taleptir.

AB'ye üyelik için müzakere tarihi almaya çalışan Türk devletinin andaki hükümeti *"Çatışmalı Dönemden Doğan Zararların Karşılanması Hakkında Kanun"* çıkarması, hiç yoktan iyidir, ama, bütün açıklama yapan muhalif avukatların tavırlarına göre, sözkonusu yasa, aslında tazminatı verir gibi yapan ama gerçekte tazminatın verilmesini pratik olarak engelleyen birçok yöne sahip olan bir yasadır.

Sözkonusu yasanın amacı ise kimi İHD çalışanları tarafından şöyle açıklanmaktadır: *"Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde Türkiye aleyhinde açılan davaların önünü kesmek; köye geri dönüşler konusunda devletin üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmiş gibi göstermek." (29 Ağustos tarihli Özgür Politika'dan)*

Gerçekten de TC, AB'ye üyelik için müzakere tarihi almaya çalışırken, AB'nin TC'nin önüne koyduğu ev ödevlerini ister-istemez kâğıt üzerinde yerine getirmeye çalışmakta, ama uygulama esas olarak aynen sürdürülmektedir. Dükkan aynı dükkan ama vitrin değişikliği yapılmaktadır. Vitrindeki malları dükkandan istemek de, müşterinin işi... görevi. Kısacası çıkarılan yasayla da köye dönüş sorununa çözüm getirilememiştir.

Asuri-Süryanilerin yerlerine-yurtlarına dönme isteklerine bağlı olarak köy koruculuğu sistemine son verilmesi talebi dışında da önemli talepleri vardır.

Tur Abdin Kalkındırma Dernekleri Federasyonu (DETA) Sekreteri Johann Roumee haklı olarak, Süryanilerin andaki geri dönüşlerinin bireysel olduğunu, Süryanilerin toplum olarak geri dönmeleri için ise Türkiye'de birçok şeyin değişmesi gerektiğini savunmaktadır.

Özgür Politika'da yayınlanan söyleşide Roumee, *"Mesela azınlık olarak tanınmamız, insan haklarımızın garanti altına alınması, askerlik yapmamış gençlerimize genel çözüm bulunması, köylerimizin alt yapısının oluşturulması ve çocuklarımızın Avrupa düzeyinde eğitim görebilmeleri için Türkiye'nin siyasi anlamda yapması gereken birçok şey var." (Özgür politika, 5 Eylül 2004)* tespitini yapmaktadır.

Bir başka soruya verdiği cevapta ise, yine haklı olarak Roumee şu tespitleri

Bir başka "geri dönüş"!

"Küçük Asya" da denilen "Anadolu", Türk resmi tezinin tersine tarihte onlarca halkın üzerinde yaşadığı toprak, coğrafya olmuştur. Yunan halkı da bu coğrafyada yaşamış halklardan biridir. Birinci Dünya Savaşı dönemine kadar da nüfus yoğunluğu olarak Yunan halkı, Rum ve Pontus gibi kendisine yakın halklarla birlikte "Küçük Asya"nın nüfusunun önemli bir kesimini oluşturuyordu.

Türk resmi tarihinin, okullarda da yoğun olarak öğretildiği ve savaştan zaferle çıkmanın simgelerinden biri olarak sunulduğu "kahpe Yunanı İzmir'de denize döktük!" vb. övünmeler, "Küçük Asya"da yaşayan bir halkın savaşla yerinden-yurdundan edilmesinin ifadesidir. Savaşın bitiminden sonraki nüfus değiş-tokuşu ile de "Küçük Asya"da yaşayan Yunan, Rum, Pontus halklarının sayısı büyük oranda azaltıldı.

Sözkonusu savaşla yerlerinden-yurtlarından edilenlerin günün birinde "vatanlarına" geri dönme hayalleri hâlâ güncel...

80 yıldan fazla bir süre sonra nostaljik gibi görünse de, sürgün edilenlerin çoğunluğunun artık hayatta olmaması ve onların çocuklarının gerçekte gittikleri yerlerin yerlisi haline gelmiş olmaları da, yapılan tarihi haksızlığı ortadan kaldırmamaktadır.

İşte bu tarihi haksızlık kimileri tarafından yer yer dile getirilmekte, hatırlatılmakta ve "Küçük Asya"nın yeniden ele geçirilmesinin propagandası olarak kullanılmaktadır. Bir bağlamda "Büyük Helenistan" projesinin milliyetçiliği temelinde bir savunu yapılmaktadır.

Bu yapılırken ama kimi doğrular da dile getirilmektedir. Örneğin Yunan Ortodoks Kiliseleri Başpiskoposu Hristodulos, "Vatanımızı unutmadık" der-

yapmaktadır:

"Süryanilerin bir halk olarak varlıkları kabul edilmiyor. Bir halkın varlığının inkâr edilmesi bile başlı başına büyük bir baskı değil mi? Resmi dil ve din eğitimi, kilise inşa ve tamir etme, 1915 yılında yapılan soykırım üzerine düşünce belirtme gibi yasaklar da halen devam ediyor." (aynı yerden)

Sonuçta bu sorunların çözümü için Türk başbakanının kendileriyle ilişkiye girmesini talep eden ve Başbakan Erdoğan'la görüşmeye hazır olduklarını açıklayan Roumee, sorunun çözümünü sistem içinde arasa da, TC'nin Süryanilere karşı tavrını, yaklaşımını doğru tespit etmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşunun miladı sayılan Lozan Antlaşması'na göre "gayri müslimler" "dini azınlık" olarak kabul edilmiş olmasına, Süryaniler de Müslüman değil, tersine Hristiyan dininden olmalarına rağmen, Türk devleti Süryanileri "dini azınlık"

ken Türk devletinin barbarlığını da ortaya koymaktadır.

Kilisede yapılan bir törende yaptığı konuşmada Yunan halkını "Küçük Asya"yı geri alma idealinin çevresinde birleşmeye çağıran Hristodulos, "Kutsal vahi gününde" intikamın alınacağı günün geleceğini vaaz ederek dini temelde bir düşmanlık körükleme durumunda. O ama bunu, genel olarak Türk milletine, halkına karşı bir düşmanlık körükleme biçiminde yapmamaya çalışmaktadır. Sözkonusu konuşmada şu tavrı da takınmıştır:

"Temelinde saf ve iyi kalpli olan millet (Türkler) fanatik bir liderliğin etkisiyle kontrolden çıkıyorlar ve bir güruha dönüşüyorlar. İç güdüleriyle hareket ediyorlar ve tutkularının esiri oluyorlar. Ne yaptıklarını bilmeden masum insanlara karşı kötü davranıyorlar ve suç işliyorlar. Türklerin kötü talihlerinin tek sorumlusu liderleridir. Türk Devleti'nin barbarlığı insan haklarını ihlal etmesi sonunda Türk halkı da mağdur oldu. Devrimciler korkunç Türk hapishanelerinde çürüyorlar." (Hürriyet, 24 Ağustos 2004)

Hristodulos'un Türk devleti hakkında söyledikleri olgu tespitidir. Fakat bu tespit ve "Küçük Asya"nın yeniden ele geçirilmesi çağrısına, sahibinin sesi gazetenin –Hürriyet gazetesinin– tepkisi, Başpiskopos'u "Baş'piskopat" olarak tanımlama ve "Baş'piskopat'ın geri dönüş rüyası" başlığını atarak Yunan düşmanlığını körükleme biçiminde oldu.

Başpiskopos'un bu açıklaması ve Hürriyet gazetesinin buna tavrı, bir kez daha halklararasında düşmanlığın körüklenmesinin ne kadar kolay, halkların kardeşliğinin sağlanmasının ne kadar zor olduğunu göstermektedir.

Zor da olsa ama, halkların kardeşliğinin sağlanması için mücadele, baskısız, sömürüsüz bir dünya yaratma mücadelesinde olmazsa olmaz bir önkoşuldur. Halkların kardeşliği için her türden milliyetçi, şoven tavırlara, düşmanlığın kışkırtılmasına karşı mücadele tüm sınıf bilinçli işçilerin, emekçilerin görevidir.

27 Eylül 2004 ✘

olarak bile kabul etmemektedir.

Dini azınlıkların milli azınlık olarak kabul edilmeleri TC açısından zaten sözkonusu değil, olamaz da! TC açısından milli temelde soruna yaklaşıldığında TC'nin bir milli mozayiği var ve tüm Türk olmayan etnik kökenli millet ve milli azınlıklar Türk milleti mozayiğinin birer parçalarıdır... Haziran ayından bu yana yapılan tv ve radyo yayınlarının "Kültürel Zenginliğimiz" olarak adlandırılması boşuna değildir!

Ezilen tüm ulus ve milliyetler gibi Süryanilerin de bilince çıkarması gereken temel şey, resmi dilin ortadan kaldırılmasının, anadilde eğitimin gerçekleştirilmesinin, katliam ve soykırımın lanetlenmesinin ve hesabının sorulmasının; kısacası ulusal baskının ortadan kaldırılmasının tek yolunun ancak ve ancak faşist Türk devletinin değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin kardeşliği, ortak mücadelesi temelinde yıkılmasıyla, işçi-köylü devrimci demokratik iktidarın kurulmasıyla mümkün olabileceği gerçeğidir.

Kimi yasal düzenlemelerle geri dönüşler mümkün kılınabilir. Ama, geri dönüşlerin kendisi de ulusal baskının, zulmün ortadan kaldırıldığı anlamına gelmez. Geriye dönüş mücadelesinin başarısı da esas olarak devrim için mücadeleye bağlıdır. Görev bu mücadeleye katılmak ve bu mücadeleyi yükseltmektir.

KÖY BOŞALTMAYA İKİ ÖRNEK...

TC'nin yasalarıyla uygulamaları arasında uçurum olduğu, esasında demokrat, devrimci, komünist insanlarca biliniyor. Bir yandan yasal değişikliklerle "demokratikleşme" adımları atılırken, aynı zamanda baskılar, zulüm, somut konu bağlamında da köy boşaltmalar sürüyor.

Kuşkusuz ki birkaç yıl içinde binlerce köyün boşaltılması gibi bir durum yaşanmıyor şimdilik. Ama yine de devletin kolluk güçleri Kuzey Kürdistan'da hâlâ yer yer köy boşaltıyor.

Ağustos ayının sonlarına doğru Şırnak'ın Beytüşşebap İlçesine bağlı Germav Köyü asker zoruyla boşaltıldı. Sivil toplum örgütü ve köylülerin protestoları ve girişimleri sonucu, sözkonusu köylülerin köylerine geri dönüşü sağlanabildi.

İkinci örnek ise Dersim merkeze bağlı Geyiksuyu Köyü civarında Türk ordusunun başlattığı operasyonların ardından, Geyiksuyu Köyü Jandarma Karakolu 1 köy ve 1 mezrada kalan aileleri zorla yerlerinden etmeye çalışmasıdır. Sin Köyü ile Geyiksuyu Köyü'ne bağlı Vengül (Dikenli Tarla) Mezrası sakinlerine "bir haftada köyünüzü boşaltın" emri verilmiş, ama köylüler kendilerine resmi bir belge sunulmadan yerlerini terketmeyeceklerini açıklamış, verilen emre itiraz etmişlerdir.

Kuzey Kürdistan'da operasyonlar, baskılar değişik düzeyde ve biçimlerde de olsa sürdürülmektedir. TC'nin baskısına, zulmüne son verilmeden –ki bu ancak Türk devletinin devrimle yıkılmasıyla mümkündür– ne ulusal baskı ortadan kalkacak, ne de gerçekten köylerine geri dönmek isteyenlere özgür koşullar, imkânlar sağlanacaktır.

Sorunun çözümü için AB'ye güvenenler, veya AB'yi savunanlar yanlış yoldalar!

27 Eylül 2004 ✘

"Ruhban Okulu" açılacak mı?

Ruhban Okulu'nun kapatılmış olması gerçeği, Türk devletinin Lozan Antlaşması'yla "dini azınlık" olarak kabul ettiği Rum'lara karşı baskının, zulmün sadece bir örneğidir. Fener Rum Patrikhanesi'ne veya Patriğine karşı Türk şovenizminin ağusu sık sık günlük burjuva gazetelerden, köşe yazılarından akıtılmaktadır. Bu yazıda ama amacımız genel olarak TC'nin Rum azınlık üzerindeki baskılarının neler olduğunu anlatmak değil.

Değinmek istediğimiz mesele, AB Komisyonu'nun TC'ye AB'ye üyelik için müzakere tarihi bağlamında öne sürdüğü bir koşul ve bu bağlamda TC'nin tavrıdır. Sözkonusu koşul, Hürriyet gazetesinin aktarımına göre şöyledir:

"2- Dini azınlıklar: Gayri Müslümlerin dini vecibelerini yerine getirebilmeleri için engellerin kaldırılması, eğitim sorununun giderilmesi, vakıflar yasasının çıkarılması ve mülk sorunlarının giderilmesi." (Hürriyet, 24 Ağustos 2004)

Rum azınlık "dini azınlık" olarak kabul edildiği için, onların da "dini vecibelerini yerine" getirebilmelerine imkân tanımak ve "eğitim sorununun giderilmesi" gerekiyor ve bunun için de ön koşullardan biri, bir Ruhban Okulu'nun açılmasıdır. Fener Rum Patrikhanesi yetkilileri 1971'de devlet tarafından kapatılan Heybeliada Ruhban Okulu'nun yeniden açılması için çaba göstermektedir. Bu konuda yıllardır verilen mücadele sürekli Türk devletinin bürokrasisine, yasalarına takılıp kaldı.

Şimdi, Türk hakim sınıfları AB'ye üyelik için müzakere tarihi almanın peşindeyken, ev ödevlerini –en azından kâğıt üzerinde ve kimi uygulamalarda– yerine getirmeye çalışmaktadır. Kuşkusuz müzakere tarihi alındıktan sonra da AB'ye üyelik için öne sürülecek olan talepler, verilecek ev ödevleri olacaktır. Bu olgulara bakıldığında, yukarıda aktardığımız AB Komisyonu'nun talebinin –kılıfına uydurularak– belli ölçülerde yerine getirilmeye çalışılacağı açıktır.

Nitekim MGK'nın Ağustos ayı olağan toplantısının özel gündem maddesi de Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılıp açılmaması sorunu oldu. Sözkonusu MGK toplantısında Fener Rum Patrikhanesi'ne bağlı vakıfların mülk edinme hakkı ile mevcut mülklerin restorasyonlarının da görüşüleceği bilgisi basına yansıdı. MGK toplantısında konu üzerine tartışıldığı yönlü bilgi de basına yansıdı. Ama soruna çözüm getirilip getirilmediği konusunda herhangi bir bilgi verilmedi. Basına yansıyan bilgiye göre Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması bağlamında değişik formüller üzerine görüşülmüş ve yasal bir engel olmadığı için öne çıkan formül, sözkonusu okulun bir vakıf çatısı altında faaliyet göstermesi formülü olmuştur.

Sözkonusu edilen formüllerden biri Ruhban Okulu'nun Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak açılması, bir diğeri ise İstanbul Üniversitesi'ne ait bir kürsüye bağlanarak açılması. Bu ikincisinin önünde yasal engellerin varolduğunu

TC yetkililerinin kendileri tespit etmektedirler. Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmasının vitrindeki değişikliğin gerçekte biçimsel olduğunu açığa vereceğinden vazgeçmişler gibi, bu formül üzerine fazla gürültü yapmamaya çalıştılar.

Yeni bir yasa ya da anayasa değişikliği gerekli olmadığı için öne çıkarılan tüzel kişilik olarak vakıf çatısı altında faaliyet göstermesi formülü, şimdilik ele alınacak "en uygun" formül olarak görünüyor. Bu formülün perde arkasında, yani yasal ya da anayasal değişiklik yapılmadan, herhangi bir yönetmelikle Ruhban Okulu'nun açılması formülü, aynı zamanda önümüzdeki süreçte gerektiğinde yeniden bir yönetmelikle okulu kapatma yolunun açık bırakılmasıdır. Eğer yasal değişiklik yapılırsa, o zaman okulun kapatılması da yasaya aykırı olacaktır. Türk hakim sınıfları "iplerini sağlam kazığa" bağlamaya çalışıyor...

Hürriyet gazetesinde yazan ve eski diplomatlardan İlter Türkmen gibi devletin akılbabaları da Patrikhane üzerindeki baskıların azaltılmasının Türkiye'nin yararına olacağını vaaz etmektedir. Sözkonusu tavrı şöyledir:

"Bir ara, üzerindeki baskılar sebebiyle Yunanlılar, Patrikhane'yi bir Yunan adasına taşıyıp ona ***'zulme uğramış sürgünde patrikhane'*** *ismini vermeyi düşünmüşlerdi.*

Kuşkusuz bu Türkiye için çok daha zararlı olurdu. Patrikhane'nin bugünkü çifte kimliğini sürdürmesi ve gerek yasal, gerekse de idari açıdan karşılaştığı sıkıntıların azaltılması, Türkiye'nin medeniyetler arasında uyumun savunucusu imajına geniş ölçüde katkıda bulunur." (Hürriyet, 11 Eylül 2004)

İlter Türkmen'in bu tavrı aslında Türk hakim sınıflarının kendi çehrelerini uluslararası alanda güzel göstermek için vitrin değişikliği yaptıkları, yapmaya çalıştıkları yönlü tavrı onaylayan bir tavırdır. Sorun Rum halkının en basit demokratik haklarının savunulması sorunu değil bunlar için. Bunlar için sorun TC'nin dışa karşı imajının düzeltilmiş olmasıdır... İmajlarını ne kadar düzelteceklerini birlikte göreceğiz.

MGK Ağustos toplantısında sorunu ele almış olsa da, Fener Rum Patrikhanesi'nin, kapatılan Heybeliada Ruhban Okulu'nun eski statüsüyle açılması talebine, yazılı dilekçe başvurularına Ankara'dan herhangi bir cevap verilmiş değil.

Gelişmeler şimdiye kadar TC'nin işi uzatmaya, sürüncemede bırakmaya çalıştığını göstermektedir. Fakat öyle ya da böyle, hangi kılıfa büründürülürse büründürülsün sonuçta Ruhban Okulu'nun açılmasının yolu da açılacaktır.

Hakim sınıfların sorunu sürüncemede bırakmasının bir nedeni de aslında kendi ırkçı kafalarına uygun, "vatanı ve milletiyle bölünmez bütünlüğü" tehlikeye sokma ihtimali olmayan bir formül bulmamış olmalarıdır. Korkunun ecele faydası olmuyormuş...

TC'nin bir halklar hapishanesi olduğu gerçeği, sadece Kürt ulusuna karşı baskılarla, zulümle değil, aynı zamanda milli azınlıklara karşı baskılarıyla, zulmüyle de sabittir. Sorun, bu hapishanenin şu ya da bu daha iyi hücrelerine yerleşme değil, hapishane duvarlarının tümüyle yıkılması sorunudur. Tüm ulus ve ulusal azınlıklardan işçilerin, emekçilerin asli görevi, bu zindanı yıkmak için devrim mücadelesine sarılmaktır.

25 Eylül 2004 ✘

ASİMİLASYON POLİTİKASININ DAYANILMAZ OLAĞANLIĞI:

"Haydi kızlar okula" kampanyası

Okulların açılma dönemiyle birlikte "Haydi kızlar okula!" kampanyası başladı. Bu kampanyanın bir ayağını kendilerini "aydınlatma gönüllüleri" olarak gören bazı sivil toplum örgütleri ve diğer ayağını da hükümet ve devlet kurumları oluşturuyor. Ülke genelinde bir "kampanya "görünümünde olmasına karşın, kampanyanın yoğunlaştığı bölge Kuzey Kürdistan oldu. Başbakan'ın sürdürdüğü "Güneydoğu gezileri"nde Emine Erdoğan bu kampanyaya özel destek verdi, kızların okula gitmesinin gerekliliği üzerine konuşmalar yaptı.

Ve her zaman olduğu gibi yine şekerkamçı politikası gündemdeydi: Bir yanda annelere-babalara kız çocuklarını okula göndermeleri için tatlı dilli çağrılar ve diğer yanda yetkililerin ağzından yapılan "Kızlarını okula göndermeyenler cezalandırılacak, haklarında yasal işlem yapılacak!" açıklamaları...

Haydi kızlar okula!"... Kulağa ne kadar da hoş gelen bir kampanya! Tabii ki, kızların okullaşmaya, öğrenime ihtiyacı var. Öncelikle Kürdistanlı kızların, Kürt kızlarının okumaya ihtiyaçları var. Fakat faşist Türk devletinin öngördüğü biçimde değil! "Haydi kızlar okula" kampanyası, Türk devletinin olağan asimilasyon politikasının, sosyal pratiğinin bir devamıdır. Ve bu öyle olağan ve hatta öyle sempatik gelmektedir ki, bu kampanyaya karşı çıkıldığında, ne o yani, siz Kürt kızlarının okullaşmasını istemiyor musunuz?" hiddetli sorusuyla karşı karşıya kalınabilmektedir. Kürdistan'da kızlarını feodal erkek egemen gelenekler nedeniyle okula göndermek isteyenlerin olduğu açıktır. Kızları okutmak yerine erkenden evlendirmeyi öngören geleneklerin hâlâ sürdüğü açıktır. Ve bu feodal anlayışlara karşı mücadele edilmesi gerektiği de açıktır. Fakat bu mücadelenin yürütülmesi faşist Türk devletine, Türk şovenizmine kalmamıştır. Kürt kızlarının jandarmayla, zabıtayla okullara taşınmaya ihtiyacı yoktur! Kürt kızlarının kendi anadillerinde eğitime ihtiyacı vardır. Kadınları en iyi halde "erkeğin yardımcısı" olarak gören erkek egemen-kemalist eğitime değil, "eşitlikçi-özgürlükçü-gerçekten demokratik eğitime ihtiyacı vardır. Bu eğitimi faşist Türk devletinin okullarının sağlayamayacağı açıktır.

Bu kampanya çerçevesinde Unicef'ten alınan paralarla Kürdistan'da açılan yatılı okullara öncelikle kızların alınması öngörülüyor. Bunun için kapı kapı dolanılıyor ve kızların okula gönderilmesi için Kürt aileler ikna edilmeye çalışılıyor. Bölgede açılan yatılı okullar, çocuklarını okula gönderecek, onlara gerçekten iyi bir öğrenim sağlayacak ekonomik güce sahip olmayan ailelere elbette ki oldukça cazip gelmektedir.

"Haydi Kızlar Okula" kampanyası hakkında...

Feodal anlayışla kızlarından çok oğullarını okutmak isteseler de, sonuçta aileden birisinin okuması diğer aile fertleri için yoksulluktan kurtulma hayallerini kışkırtmaktadır. UNICEF'in desteklediği sivil toplum örgütleri işte tam da bunu kendi şovenist asimilasyon emelleri için kullanmaktadırlar. Bu uzun yıllardan beri, kendi emperyalist çıkarları için "üçüncü dünya ülkeleri"nde" "kadına yatırım" çizgisini uygulayan Birleşmiş Milletler örgütlerinin Kürdistan'daki yansımasından başka birşey değildir. Kürt kadınlarının asimile edilmesi, Türkleştirilmesi, genel asimilasyon politikasında en önemli adımdan biri olarak gündeme gelmektedir.

Biz tabii ki, Kürt kızlarının, Kürt kadınlarının okuma yazma öğrenmesini istiyor, bunun mücadelesini veriyoruz. Sadece Kürt kızları/kadınları değil, Kürdistan'daki diğer azınlıklardan kızların/kadınların da eğitime, okumaya ihtiyacı vardır. Fakat bu eğitim kendi anadillerinde olmak zorundadır. Her türden erkek egemen anlayıştan uzak, kadınları "kendine güvensiz", "eksik" olarak değil, toplumun eşit ve özgür bireyleri olarak yetiştiren eğitime ihtiyaç vardır. Bu eğitimin şartları, faşist Türk devletinin ve onun sivil toplum uzantılarının şovenist politikalarına karşı kökten mücadeleyle yaratılacaktır.

Görevimiz Kürdistanlı emekçi kadınları bu mücadeleye kazanmaktır. Örgütlü mücadelemiz içinde özgürleşecek ve kendine güvenen, her türden asimilasyon çabasına ve erkek egemen baskılara karşı devrimci/komünist onurla direnen yeni kadın nesilleri yetiştireceğiz!

Haydi kızlar özgürleşmeye!

Eylül 2004 ✘

Türk hakim sınıflarının bu kampanyasının perde arkasında yatan gerçek asimilasyondur. Evet, onların hesapları Kürtleri Türkleştirme hesapları üzerine kurulu. Yoksa kız çocuklarıyla erkek çocukları, ya da kadın, erkek arasındaki eşitsizliği ortadan kaldırmak değildir.

2004-2005 öğretim yılı 16 Eylül'de başladı. Bu öğretim yılının başlangıcından önce de, son yıllarda yürütülen kampanyalardan birini daha yaşadık, yaşıyoruz. Sözkonusu kampanyanın adı "Haydi Kızlar Okula"!

Daha önce sekiz yıllık ilköğretim tartışmaları sürdürülüp ve yasal değişiklikler yapıldığında, bu sekiz yıllık sürecin oniki yıla çıkarılması tartışmalarının sürdürülmesiyle devam eden tartışmalar, bu tartışmalara ek olarak Cumhurbaşkanı Sezer'in eşinin önderlik ettiği "ulusal eğitim" kampanyası ve daha birçok çabaya eklenen bu "Haydi Kızlar Okula" kampanyası, Türk hakim sınıflarının "çok yönlü" planlarının bir parçası. Kampanyanın geri planda kalan esas sloganı ***"Çağdaş Türkiye'nin Çağdaş Kızları"***dır. Bu slogan, Türk hakim sınıflarının kadın-erkek eğitimi arasındaki uçurumu, eşitsizliği azaltmaya çalıştığı görüntüsü vererek kadınlardan yana olduğu yönlü çizmeye çalıştığı resme rağmen, Türk şovenizminin dile getirildiği bir slogandır. Somutta Türk ulusundan olmayan kız çocukları, özellikle de Kürt ulusundan çocuklar ***"Çağdaş Türkiye'nin Çağdaş Kızları"*** yapılmak isteniyor...

Verilen rakamlara göre okul çağındaki 600 bin kız çocuğu Kuzey Kürdistan-Türkiye'de okula gitmemektedir. Bu rakamın büyük bölümü esas olarak Kuzey Kürdistan'da yaşayan, Kürt ulusundan çocuklardır.

İster Kürt, ister Laz, ister Arap ve isterse de Türk kökenli olsun, kız çocuklarının erkek çocuklarla eşit biçimde okula gitmeleri iyi ve doğru olanıdır. Kadın-erkek arasındaki erkekler lehine olan eşitsizliğin, okula gitme, okuma alanına yansıyan eşitsizliğin azaltılmasına çalışılması da iyidir. Kız çocuklarının büyüdüklerinde kendi haklarına, bilinçli biçimde sahip çıkıp erkek egemen sisteme karşı mücadele etmelerinin bir önkoşulu ekonomik bağımsızlık ise, bir başka önkoşul da, okumaları, eğitim görmeleridir. Sorunun özü, Türk hakim sınıflarının UNICEF'in de desteklediği bu kampanyayı hangi amaç ve içerikle sürdürdüğüdür.

***

Anne Çocuk Eğitim Vakfı'nın (AÇEV) raporuna göre Türkiye'de –Kuzey Kürdistan da içinde sayılmaktadır tabii ki– 2000 yılı nüfus sayımına göre 29 milyon 613 bin 798 kadın nüfusunun 5 milyon 732 bin 525'i okuma yazma bilmemektedir. Bu, yuvarlak hesapla, yetişkin kadın nüfusunun % 20'sini oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde ortaya konan bu rakam, Kuzey Kürdistan tek başına ele alındığında çok daha yüksektir. Kadın Eğitim ve Psikolojik Danışmanlık Merkezi (EPİ-DEM) temsilcilerinden Sosyolog Razan Kahraman'ın yapılan bir araştırma hakkında verdiği bilgiye göre kimi bölgelerde –örneğin Amed'de– okuma-yazması olmayan kadınların oranı % 51'dir. UNESCO verilerine göre dünya çapında okuma-yazması olmayan 860 milyon insanın 500 milyonunu kadınlar oluşturuyor. Kısacası, durum olduğundan daha iyi gösterilmeye çalışılsa da, kadınların aleyhine eşitsizliğin büyük olduğu açıktır. Kadınların erkek egemenliğinden kurtulması için mücadelede, bu eşitsizliğe karşı da mücadele ertelenemez bir görevdir.

İlköğretim yaşına gelmiş kızların ve genç kadınların okula gitmeleri kadın-

erkek arasında eğitimde de varolan eşitsizliği azaltmaya hizmet edecektir. Ama kapitalist sistem, yani aynı zamanda erkek egemen sistem varlığını sürdürdükçe, ne burjuva anlamda, ne de gerçekte eşitsizliği ortadan kaldırmak mümkündür.

KAMPANYANIN KENDİSİ NEYİN NESİ?

8 Eylül tarihi, UNESCO tarafından 1967'de "Dünya Okuma Yazma Günü" olarak ilan edilmiş... Bu sene UNESCO'nun "Dünya Okuma Yazma Günü" için belirlediği konu, *"okur yazarlık ve toplumsal cinsiyet"* konusu... Buna göre 2005 yılında tüm ülkelerin eğitim alanında cinsiyetler arasındaki eşitsizliği ortadan kaldırmaya yönelik çalışmalar yapması isteniyor. İşte bu çalışmaların Türkiye'ye yansımalarından biri olarak UNICEF'in 700 bin dolar katkı sağlayarak destek verdiği "Haydi Kızlar Okula" kampanyası gündeme getirildi. UNICEF'in Türkiye temsilcisi Edmond McLoughney'in yaptığı açıklamaya göre bu konuda İran'dan da geri durumda olan Türkiye'de okula gitmeyen 600 bin kız çocuğunun sayısını bu yıl 300 bine düşürmek ve 2005 yılı sonunda ise tümünü okullu yapmak hedeflenmektedir. Hayal etmek de güzeldir arasıra... Kampanyanın uluslararası ilişki yanı böyle görünüyor.

Kampanyanın esas yanını Türk hakim sınıflarının hesapları oluşturmaktadır.

Bilindiği gibi daha yakın zamanda Kürt ulusunun PKK önderliğindeki mücadelesine karşı savaşta Türk hakim sınıflarının olduğu gibi, kalemşorlarının da temel sitemlerinden biri, Kürtlerin Türkleştirilememiş olmalarıydı. "Biz Kürtlere Türkçe konuşmayı öğretemedik" bu yüzden bölücü oluyorlar vb. açıklamalar eşliğinde, Kuzey Kürdistan'da ÇATOM gibi sivil toplum örgütleri piyasaya sürülerek başta Kürt kadınının Türkleştirilmesi projeleri uygulanmaya kondu. Öyla ya, ana dili ortadan kalkarsa, o dilden eğitim öğrenim talebi de gündeme gelmez!

Kız-erkek Kürt milletinden çocuklar Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO) gibi, asimile edilmenin kışlası okullarda daha yoğun biçimde eğitilmeye çalışıldı, çalışılıyor. Kürtlerin anadilinin varlığını korumasının, sürdürmesinin esas kaynağı olarak görülen Kürt kadınının varlığını uzun sürede ortadan kaldırmanın bir yolu, şimdiden yarının kadınları olacak genç kadınları, kız çocukları Türkleştirmedir, zorla asimile etmedir.

Türk hakim sınıflarının kadınlardan, kızlardan yana tavır takınma görüntüsünün perde arkasında yatan gerçek budur. Onların hesapları Kürtleri Türkleştirme hesapları üzerine kurulu. Yoksa kız çocuklarıyla erkek çocukları, ya da kadın, erkek arasındaki eşitsizliği ortadan kaldırmak değildir.

"Haydi Kızlar Okula" kampanyası, Kuzey Kürdistan'da daha önce yapılan kampanyalardan farklı olarak Türkiye'de de değişik biçimlerde sürdürülmeye çalışılmaktadır. Böylece, doğrudan hedefin öncelikle Kürt kadınının asimile edilmesi olduğu gerçeğinin üzeri örtülmeye çalışılmaktadır.

Kampanyanın startı bu sefer Urfa'da yapılan bir törenle verildi. Törene Başbakan Erdoğan ve eşi Emine Erdoğan, Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, Milli

Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik ve eşi –ilk kez eşi bakanla birlikte bir törene katıldı–, UNICEF Türkiye Temsilcisi Edmond McLoughney ve özel uçakla Urfa'ya taşınan birçok medya mensubu katıldı.

Başbakanın eşi Emine Erdoğan, özel olarak kampanyanın yürütücülüğünü üstlendi, aileleri ikna turuna çıktı. Bu arada *"Kız Pansiyonlu İlköğretim Okulu"*nun açılış törenine de katılan Emine Erdoğan Kürt kadınlarına okula gidip okunduğunda Başbakan eşi bile olunabileceğini kendi örneğiyle anlatarak ***"Çağdaş Türkiye'nin Çağdaş Kızları"***nı yaratmak için Kürt kadınlarını ikna etmeye çalıştı...

Kampanyanın Urfa'da böylesi bir törenle başlatılması da aslında kampanyanın esas olarak Kuzey Kürdistan'a, Kürt kadınına yönelik başlatıldığını ortaya koymaktadır.

KİMİ GERÇEKLER...

Bu kimi gerçeklerin başında, eğitim sistemi sözkonusu olduğunda Türkiye'de ırkçı eğitimin egemen olduğu gerçeği gelmektedir. Demokratik, özgür bir eğitim yoktur. Resmi dil Türkçedir. Eğitim, Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki değişik ulus ve milliyetlerin dilleriyle değil, sadece ve sadece Türkçe ile yapılmaktadır. Türkçe dışındaki tüm "yerel diller"de eğitim yapılması hâlâ yasaklıdır. Haziran ayı başında yayınına başlanan "yerel" dillerdeki tv ve radyo yayınları, ya da kurslarda sözkonusu dillerin öğrenilmesine izin verilmesi de, sözkonusu dillerde eğitim yapılmasını içermiyor. Tersine, örneğin radyo veya televizyon programlarında eğitim için yayına, çocuk filmlerine bile izin yoktur. Kısaca aktardığımız bu gerçekler Türkiye'de eğitimin burjuva anlamda bile demokratik olmadığını açıkça göstermektedir.

Buna ek olarak başka gerçekler de var. Türkiye'de eğitim demokratik olmadığı gibi, gerçekte parasız da değil. İlköğretim bağlamında yasalarla uygulamalar birbirine ters. Resmi açıklamalar yapan hükümet yetkilileri ailelere "bağış yapmamaları" uyarısında bulunurlarken, okul yetkilileri istedikleri parayı vermeyenleri okula kaydetmiyorlar. AKP hükümetinin öğrencilere bedava kitap dağıtıp puan toplamaya çalışmasına rağmen, okula gidecek çocukların okul giderleri yoksul ailesi tarafından karşılanamayacak ölçüde yüksek. Somut olarak Kuzey Kürdistan'da çocukların büyük bölümü ailesinin gelirlerine katkıda bulunmak için ayakkabıcılıktan, tarlada çalışmaya kadar birçok işte çalışmaktadır. Sözkonusu bu çocuklar ya örneğin hasat kaldırma dönemi nedeniyle okula iki ay geç başlayıp iki ay önce okuldan ayrılıyor; ya da bu çocuklar okula gidip çalışmadıklarında ailenin geliri önemli ölçüde azalmakta ve aile –okula giden çocuklarıyla birlikte– yoksulluk içinde yoksulluğu yaşamaya mahkum olmaktadır.

Tüm bu gerçeklerle Kuzey Kürdistan'da hâlâ önemli ölçüde varlığını sürdüren feodal yaklaşımlar birleşince, kız çocuklarının okula gönderilmesinin önündeki engellerin neler olduğu da yaklaşık olarak görülebilir. Beş civciv karşılığında kızlarını okula göndermeye ikna olmak ise, sözkonusu ailelerin tavrını belirleyenin ne olduğuna bir başka örneği teşkil ediyor.

Türkiye'de eğitimin özellikle son yıllar-

da başgösteren temel sorunlarından biri de öğretmen açığıdır. Örneğin birçok okul –sözkonusu eğitim kemalist ideolojinin çocukların kafalarına şırıngalanması olsa da–, öğretmen yokluğundan dolayı kapalı kalmakta ve eğitim yapılamamaktadır.

VE KİMİ "DESTEK"LER...

Türk devlet yetkililerine, Türk devletinin kemalist savunucularına sorduğunuzda Türkiye'nin "laik ve de demokratik" bir ülke olduğu konusunda size yemin-billah edip cevap verirler... Ama bu "laik" devletin her nedense devlet tarafından halktan alınan vergilerle beslenen bir Diyanet İşleri Başkanlığı ve emrinin altında binlerce din adamı var.

Kemalist iktidarı tanıyanlar, Kemalizmin özünü bilenler için bu olgu kuşkusuz ki ilginç değil, tersine normal bir durumdur. TC ne demokratik ne de gerçekte laik bir devlettir. TC'nin karşı olduğu şey din değil, tersine dinin kendi kontrolünden çıkması ve kendi iktidarını tehdit etmeye yönelmesidir. Devletin Dinayet İşleri Başkanlığı da, TC'yi, kemalist iktidarı korumanın bir aracı olma konumunda.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın el atmadığı, hakkında hutbe çıkarmadığı konu vb. hemen hemen yok gibidir. Dinayetin en son hutbelerinden ele alınan konu, kız çocuklarının okutulmasıyla ilgili. "Haydi Kızlar Okula" kampanyasına devletin din kurumunun katkısı, camilerde cuma namazında okutulacak hutbeyle katkı yapma biçiminde oluyor. Sözkonusu hutbede, İslamın "kız,erkek bütün çocukların öğrenmesini emrettiği" vurgulanıyor. Hutbenin sonuna doğru şunlar söyleniyor:

"Kız olsun erkek olsun çocuklarımızın ve gençlerimizin ilim öğrenmeleri için bütün imkanlarımızı seferber edelim. Aydınlık yarınların, bugünlerden imanlı, bilgili, erdemli donanımlı ve saygılı nesillerin yetiştirilmesine bağlı olduğunu unutmayalım." (Hürriyet, 17 Eylül 2004)

Aydınlık yarınlar diyanete, imanlı nesiller yetiştirmeye kalmışsa işimiz iş demektir. Genelkurmay Başkanlığı'nın katkısı ise Van'ın Erciş İlçesi'ndeki Orgeneral Cemal Gürsel Kışlası'nı Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'ne bağışlaması biçiminde oldu. Kışla ile kemalist eğitim merkezi... ne kadar da birbirine yakışıyor! Kuzey Kürdistan'daki kışlanın ve üniversitenin isimleri bile Türk sömürgeciliğinin simgesi...

Diyanet camilerde böyle hutbe okuturken Milli Eğitim Bakanlığı'nın talimatına göre okul açılışları törenlerle yapıldı. Van'da okul açılışı yapılırken Kürtçe müzik çalındı türküler söylendi ve halay çekildi. Kürtçe müzikle açılan Mehmet Akif Ersoy Lisesi öğretmenleri hakkında Milli Eğitim Müdürlüğü'nce soruşturma açıldı. *"Suç unsuru tespit edersek sorumlular hakkında gerekli işlemler yapılacaktır."* tavrını takınan Milli Eğitim Müdürü, böylece soruşturmanın sadece Kürtçe müzik çalınmasından kaynaklandığını da itiraf etmektedir.

Gerek "Haydi Kızlar Okula" kampanyası, gerekse de TC'nin eğitim sistemi ve uygulamaları şoven, ırkçı eğitime, Türkleştirme siyasetine karşı mücadelenin çok yönlü yürütülmek zorunda olduğunu bir kez daha ortaya koymaktadır.

28 Eylül 2004 ✘

Irak ve Güney Kürdistan'daki işgal ve direniş hareketiyle ilgili takınılan değişik tavırlar hakkında bir yoldaşın eleştiri yazısını, Irak ve Güney Kürdistan'daki işgal ve direniş hareketi hakkındaki tartışmalara katkıda bulunacağını düşünerek olduğu gibi yayınlıyoruz. — ***stêrka bolşewîk***

"Irak'ta ulusal direniş" ve "işgale karşı antiemperyalist mücadele" üzerine notlar...

Irak ve Kürdistan'da (Güney) ABD + İngiliz emperyalist devletlerinin geçen yıl gerçekleştirdikleri işgal bağlamında bugüne kadar çok şey yazıldı-çizildi. ABD ve müttefiklerinin işgaline karşı ortaya çıkan durum bağlamında yapılan kimi değerlendirmelere tavır takınmak; devrimci çevreler içinde savunulan kimi yanlışları eleştirmek ve bazı konuları tartışmak gerekir.

Irak'ta direniş bağlamında özellikle Türkiyeli bir dizi devrimci çevrenin konu üzerine hatalı-yanlış görüşlerini bir türlü terketmemeleri karşısında eleştirel bir temelde karşı düşüncelerin ifade edilmesi yararlı olacaktır.

İşgale karşı ortaya çıkan hareket üzerine yapılan saptamalarda hatalı tutumlar sadece Türkiyeli bazı devrimci çevrelerle sınırlı değildir. Türkiyeli reformist sol kesimler arasında da konuya ilişkin gayet ağır hatalı değerlendirmeler yapılmaktadır. Aralarındaki farklılıklara rağmen, gelişmeler hakkında doğru tespitler yaptıkları söylenemez.

Bu bağlamda, karşıdevrimci Aydınlık/Doğu Perinçek çevresinin olabildiğince aktif davranış içinde olduğu ve tespitlerinin çok yaygın olarak etkisini gösterdiğini vurgulamak gerekir. Esasında Türk devletinin yaklaşımını temel alan bir duruş içinde olan bu karşıdevrimci güruhun bütün derdinin Güney'deki Kürt idari yapısına düşmanlık üzerine kurulu olduğu tartışma götürmez.

İşgal ve işgale karşı hareket bağlamında Kürdistanlı sol çevreler de ciddi yanlış değerlendirmeler içindedirler. İşgali olumlu bulanlardan ABD ile işbirliğini savunanlara kadar oldukça tehlikeli ve zararlı sayılabilecek pekçok görüş savunulmaktadır. Kürt halkının işgale karşı devrimci temellerde direnmesini doğru bulmayan; antiemperyalist temelde emperyalizme ve somut olarak ABD+İngiliz işgalcilerine karşı direnmeyi "Kürt ulusuna zarar verir" mantığı ile reddeden, işe milliyetçi perspektif ile bakıp ısrarla Arap ve diğer halklarla birlikte hareket etmeyi istemeyen... Kür-

distanlı sol/reformist çevrelerin yaklaşımları üzerine ayrı bir makalenin yazılmasına ihtiyaç var.

***

Yazı içinde, esas olarak ABD ve müttefiklerinin işgaline yönelik hareketin tahlili konusunda ileri sürülen "ulusal kurtuluş direnişi", "emperyalizme karşı mücadele", "direniş haklı ve doğru" vb. şeklindeki değerlendirmeler üzerine durmak istiyorum.

Kimin ne dediğinin bilinmesi bakımından öncelikle bazı devrimci yayın organlarında aktarmalar yapmak yararlı olacaktır.

Devrimci Demokrasi: Bu dergi çevresi şöyle bir değerlendirme yapma ihtiyacı duymuş: *"Irak emperyalizme karşı direniyor" (1-16 Nisan 2003)*

Bir başka sayısında ise; *"Anti emperyalist mücadele içerisinde İslami çevreler objektif olarak daha ağırlık kazanmış ve Irak'ın yönetiminde işgalci güçlerin de önüne geçemeyeceği bir durumdadırlar. Bu nedenle Irak'taki gelişmeler dikkatle izlenmeli ve gerekli tavırlar alınmak durumundadır. Önderlik çizgisi ne olursa olsun Irak'taki anti emperyalist güçlerin mücadelesi desteklenmeli İslami, gerici bir rejim altında mı, yoksa demokratik, devrimci bir önderlik altında mı mücadele edeceklerine Irak halklarının kendisi karar vermek zorunda. Bu noktada Türkiye-Kuzey Kürdistan halklarına düşen görev az önce vurguladığımız gibi Irak'taki anti-emperyalist mücadeleyle dayanışma içerisinde olmaktır."(1-16 Mayıs 2003)*

Eğer antiemperyalist bir mücadele var ise -arkadaşlar var diyor- bu mücadelenin önderliğinin çizgisi hakkında az buçuk bilginin vs. olması, bu iddiada bulunanlarca ortaya konması beklenir. Ancak buna zerre kadar ihtiyaç duymadan antiemperyalist damgasını yapıştırıveriyor arkadaşlarımız. Fakat dediklerinin ne anlama geldiği üzerine biraz kafa yorma zahmetine girseler o "İslami çevreler objektif olarak daha ağırlık kazanmış" tespitinin (Baasçıların, islami iki mezhebin dinci-faşist güçlerinin, başka dinci çevrelerin harekete -neredeyse- bütünüyle hakim olduğu olgu) antiemperyalist saptamalarını ortadan kaldırdığını göreceklerdir.

Diğer bir yerde ise şöyle diyorlar; *"Irak ulusal direnişi" (16-30 Kasım 2003)*

ABD+İngiliz işgaline karşı ulusal kurtuluş temelinde bir direnişin varolduğunu neye dayandırıyorlar anlamak çok zor. Dinci faktör başat bir rol oynadığı halde ciddi şekilde ulusal kurtuluşçu bir yan taşıyan hareketlerin ortaya çıktığını vb. biliyoruz. Bu tür hareketler "dün çıktı, artık tekrarı olmaz!" denilemeyeceğine göre, benzerleriyle karşılaşabiliriz. Ancak bugün Irak'ta olan ne gerçekten ulusal kurtuluşçuluktur ve ne de şeytandan dini kurtarmaktır!

Benzer tavırlar aynı gazetede köşe yazarı kimileri tarafından daha da derinleştirildi. Bunlardan "Sınıf Tavrı" başlıklı köşede yazan İsmail Uçar şöyle bir değerlendirme yapıyor:

"Saddam Hüseyin Irak'ın Mustafa Kemal'idir. Saddam'ın güdük anti-emperyalist direnişi ve yönü görülmelidir. ABD ve İngilizlerin Irak'ı işgal ve sömürgeleştirme savaşına karşı Irak halkları ulusal direnişle cevap veriyor."(1-16 Nisan 2003)

Mustafa Kemal'in -güdük de olsa- antiemperyalist olup-olmadığı ayrı mesele, ama M. Kemal'i tavır almaya zorlayan uluslararası ve diğer koşullarla bugünün Kemal'i Saddam Hüseyin'in koşullarının neredeyse tamamıyla farklı olduğu tartışma götürmez. Bu fark dikkate alınmadan dogmatik ve basit bir tekrar neticesinde karşılaştırma yaptığı için İ. Uçar arkadaş fena halde bir yanılgıya düştüğünü farketmemiş.

Köşesine "Sınıf tavrı" ismini uygun gören arkadaşın sınıf tavrı adına ne tür inciler döktürdüğünü gördük; şimdi de "Emeğin Kürsüsü" başlığını taşıyan köşede görüşlerini ifade eden Dursun Baştuğ'un yaklaşımına bakalım:

"Saddam Hüseyin geçmişte bir diktatör olarak suçlu olabilir ama bugün işgal karşısında bir direnişçiydi. (...) Kürt uzlaşmacıların masumiyet edebiyatına aldırış etmeksizin işgal karşısındaki direnişi sahiplenmekten hareketle Saddam Hüseyin'i de sahiplenmeli, Saddam Hüseyin'i de savunmalıyız." (16-31 Aralık 2003)

Aynen böyle yazmış emeğin kürsüsündeki arkadaş! Gayet net bir şekilde ve doğrudan Saddam'ı (Baas'ı unutsa da!) sahiplenmesi devrimcilik adına elbetteki çok ağır bir yanlış, ancak hatalı da olsa tutumunu samimi bir biçimde ortaya koyması iyidir. En azından devrimcilik adına ne tür saçmalıkların savunulduğunun görülmesi çerçevesinde iyi bir iş yapmaktadır.

Konu hakkında öncülük Muzaffer Oruçoğlu'na aittir. Şöyle diyor:

"Dünün düşman Saddam'ı, bugün müttefikimizdir." (Aynı yer)

Oruçoğlu'nun felsefesi hiç tereddütsüz bu müttefiki kucaklamaya müsaittir! Nasıl olsa karşıtlar yer değiştiriyor; her şey değiştiğine göre, Saddam neden değişmesin!?

Bir dönem "üç dünya teorisi" olarak bilinen o kötü ünlü teoriye karşı çıktığını söyleyenlerden bazılarının bugün tam da işgal bağlamında şu ya da bu şekilde üç dünya teorisini savunur pozisyonlara düştüklerini buraya kadar yaptığımız kimi aktarmalarda görmek mümkün. Bazıları (örneğin Aydınlıkçılar) üç dünyacılığı savunmakla övünürken, kimilerinin üç dünyacılığa "ateş püskürterek" üç dünyacılık yapmaları -devrimcilik adına komik olsa da- artık inkârdan gelinemez bir realitedir.

Atılım: Yaptığı değerlendirme / tespitler içinde birbirini dışlayan pekçok şeyin yanında, işgal bağlamında ortaya çıkan durumu alabildiğine abartan gazete şöyle bir tespitte bulunuyor:

"Oysa Irak direnişi gerçekte Saddam rejimini geri getirmeyi değil, ABD-İngiliz işgalcilerini ülkeden kovmayı hedefliyor. Direnişin köklendiği temel kaynak, emekçi sınıflardır. Hedef, ABD-İngiliz işgalinin sökülüp atılmasıdır." (20 Aralık '03)

Temel kaynak emekçi sınıflar olunca, aslında ABD+İngiliz demekle eksik davranmış oluyorlar; halbuki bu "temel kaynak" nedeniyle hareket emperyalizmi kovmayı hedefliyor demeleri gerekirdi. Hatta temel kaynağın antikapitalist özünü öne çıkartıp "Irak'ta kapitalizme karşı devrim şahlanıyor..." tespitini yapmaları -kendi içinde- daha tutarlı olurdu.

Atılım gazetesi işgal karşıtlığı bağlamında durumu alabildiğine abartmaktadır. Şöyle diyor:

"Bir hafta boyunca Necef'i bombala-

yan, Felluce'yi yakıp yıkan, açıktan sivil kitle katliamına yönelen Amerikan güçlerinin saldırısı, Şii'siyle Sünni'siyle Arap halkının yükselen yurtsever kardeşleşme barikatına çarpıp tuz buz oluyor." (Ezilenlerin Sosyalist Alternatif Atılım, 21 Ağustos 2004)

Amerikan emperyalizminin barbarlığını teşhir etmesi elbetteki doğru ve gerekli, ancak işgal karşıtı durumu olduğundan farklı göstermek tavrı bütünüyle yanlış. Mezhepler arasındaki derin çelişki ve düşmanlığın, mezhepler adına hareket eden grupların arasındaki uzaklığın ve çelişkilerin bazı somut anlarda/durumlarda kısmen tali posizyona düşmesini "Arap halkının yükselen yurtsever kardeşleşme"si olarak sunmak esasında gerçeği değil, Atılım'ın kendi beklentisini seslendirmesinden başka anlam ifade etmiyor. Tıpkı aynı makale içinde "Marksist leninist komünistler, Irak Arap halkının yurtsever direnişinden öğrenerek" tespitinde olduğu gibi, bir türlü olgulardan hareket etme tutumu içerisine giremiyor bu çevre. Yaptığı değerlendirmenin mantıki sonucu olarak, adına direniş dediği hareketin esasında **Irak Arap ulusal kurtuluş savaşı** şeklinde tespit edilmesi gerekirken, böyle bir saptama yapmaktan kaçınması ise objektif durum ile tespitlerinin uyumsuzluğundan ileri gelmiyorsa eğer, o zaman doğrudan ulusal kurtuluş savaşı temelinde soruna yaklaşması gerekir.

Irak'ta olan-biten üzerine yaptığı değerlendirmelerde kendi içinde çelişkiler de taşıyan bu çevrenin yaptığı bir diğer tespit ise şu:

"Bu kanıt, direnişin yeni evresi boyunca öne çıkmaya başlayan, işbirlikçi güçlere yönelik yoğun ve kesintisiz yok edici yurtsever saldırılarla da fiilen görülmektedir." (Aynı yerde)

Bu değerlendirmenin somutta ne anlama geldiğini ise yine Atılım'dan okuyalım:

"İşte ABD emperyalizmi; Irak'a yığdığı 100 bini aşkın askerine ve devasa silah donanımına rağmen Kürtleri koruyabiliyor mu? Koruyamıyor. ABD ile işbirliği yaptığı için direnişçilerin bombaları, Kürt liderlerinin karargahlarına kadar giriyor ve patlıyor." (ESA Atılım, 18 Eylül 2004)

Bunun ne anlama geldiği aslında çok açık olmasına rağmen, yine de ne demek istediklerine kısaca bakmakta fayda var. Atılım çevresine göre Hêwler'deki katliam gayet isabetli ve yerindedir. Sami Abdurrahman'ın katledilmesi isabetli olmuştur! YURTSEVER ARAP DİRENİŞÇİLERİ bu tür eylemleri yapmaya devam etmelidirler! Hatta Kürt idari yapısının bütün yöneticilerini, çalışanlarını; Kürt peşmerge güçlerinin tamamını ve Kürt kurumlarının hepsini DİRENİŞİN HEDEFLERİ arasına koyup yoketmeleri tavsiyesinde bulunuyor arkadaşlarımız. Bunları savunuyorlar, savunabilirler; ancak bütün bu yanlışları bari hiç olmazsa marksist-leninist komünistler olarak lanse etmesinler. Marksist-leninist komünistlerin işbirlikçiliği mahkum etme görevleri var, ama bu sorumluluk içinde ve olgular temelinde yapılmalıdır. Evet Kürt önderliğinin de işbirlikçi bir yönü var ve bu yön eskiden beri sürüyor; bu yönü teşhir etmek ile "Kürtleri koruyabiliyor mu?" şeklinde meseleyi ele alıp bir halkı, üstelik sömürge bir ulusun önderliğinin (ister beğenelim, ister karşı çıkalım; diğer parçalardaki liderliklere yaklaşım-

da olduğu gibi, Güney parçasında da ulusun buradaki bileşimi içinde ağırlıklı olarak sözkonusu iki parti Kürt liderliği olarak kabul görüyor) ortadan kaldırılmasını savunmak marksist-leninist komünistlik adına olacak şey değildir.

Teoride Doğrultu: Atılım gazetesi paralelinde değerlendirmeler yapan Teoride Doğrultu dergisi ise işi daha da ileri götürüyor:

"Irak'ta ABD'ye karşı direniş 1. Körfez Savaşı'ndan beri sürüyor.

"1991'den Nisan 2003'te Bağdat'ın düşüşüne değin geçen süreç boyuncu ABD'ye karşı direnen eski Irak'tır.

"Ama şimdi işgale karşı direniş içerisinde Arap halkının Şii ve Sünni kesimleri arasında güven duygusu ve birlik isteği büyüyor. Irak'ta, işgale karşı ve antiemperyalist muhteva da taşıyan yeni halkçı bir ulusal bilinç gelişiyor. Ülkesi işgal edilen, işsiz, aç ve aşağılanmış Irak halkı bugün iş, ekmek, onur ve özgürlük için direniyor.

"Nasıl ki, Türk egemen sınıfları işgalcilerin yanında saf tutuyorlarsa, biz marksist-leninist komünistler ve Türkiye devrimcileri de Irak direnişçileriyle birlikte mevzileniyoruz.

"Emperyalist saldırganlık, savaş ve işgal, şimdi Irak'ta hızla devrimci bir durumun oluşumuna yol açıyor. Gözlerimizin önünde emperyalist saldırganlık ve işgalin yol açtığı kaos içerisinde devrim mayalanıyor. Irak'taki direnişin anlamı bu." (Temmuz-Ağustos 2003)

İki mezhebin arasında güven ve birlik isteğinin büyüdüğünün ölçütü bilinen bir-iki somut örnektir. Yüzyıllara dayanan çelişkinin ve düşmanlığın sözkonusu örnekler temel alınarak yerini güven ve birliğe bıraktığı / büyüdüğü tespiti hiç bir bakımdan doğru değildir; ki hâlâ belirleyici olan çelişki ve düşmanlığın hakim olduğudur.

Diğer yandan "halkçı bir ulusal bilinç gelişiyor" tespiti de abartmadır. Arkadaşlar, abartmalarına uygun olarak "iş, ekmek, onur ve özgürlük için direniyor" saptamasını yapmakla da gerçek durumu değil, akıllarında geçeni belirtmiş oluyorlar. Elbetteki Irak'ta işçi ve emekçilerin direnişi belirtilen konuları kapsamaktadır, fakat Teoride Doğrultu bu normal durumu ajitatif bir söylemle vurgulayıp-abartarak "devrimin mayalandığı" saptamasına dayanak yapmaktadır ve fakat yanlış yapmaktadır.

"Marksist leninist komünistler" vurgusunu öne çıkartarak bunları yazdıklarına göre insanın bir an için "acaba doğru mu okudum?" diyesi geliyor! Öyle ya devrim mayalandığına göre, bizim gibilere de dört gözle mayanın kabarmasını izlemek düşer; gerisi boş laf!!

Ekmek ve Adalet: *"Halkların direndiği her yer Vietnamdır!"* üst başlığını atan dergi devamında şöyle diyor:

"Irak bağımsızlık savaşı, başta Amerika olmak üzere, devrimciler dışında tüm kesimleri şaşırtarak sürüyor. Güçlenip yaygınlaşıyor. (...)

Ama korkunun ecele faydası yok. Boyutları, hedefleri farklı da olsa, emperyalistler için bağımsızlık savaşının büyüdüğü Irak da bir Vietnamdır" (Sayı 85, 9 Kasım 2003)

Irak Vietnam ölçeğinde ele alınıyor! İyi ki, Vietnam'da olan bitenden -konuyla ilgili herkes- bir miktar malumat sahibi... Yalnızca işin direniş boyutu vb. itibarıyla değil, emperyalist saldırganların

hedef ve planları, pratikleri bakımından da böyle bir kıyaslama yapmak doğru değildir. Vietnam'daki bağımsızlık savaşı ile bugünün Irak'ı arasında benzerlik kurmak, üstelik bunu devrimcilik adına yapmak -diğer şeyler bir yana- emperyalizme karşı başarılı bir devrim gerçekleştirmiş olan Vietnam işçi ve emekçilerine, Vietnam halklarına büyük bir haksızlıktır...

Irak'taki gelişmelere "direniş, ulusal kurtuluş savaşıdır" tespiti yaparak yaklaşan Ekmek ve Adalet dergisi, "Irak direnişi ve devrimci tavır" başlıklı yazının 2. bölümünde şöyle bir tespit yapıyor:

"Irak halkı sadece kendi geleceği, bağımsızlığı için direnmiyor. Direniş, tüm dünya halklarının geleceğini yakından ilgilendiren bir muhtevaya sahiptir." (Ekmek ve Adalet, 5 Eylül 2004)

Tartışma gerektirmeyecek kadar yanlış tespitler.

Şu anda Irak'ta adına direniş denen gelişmelerin iddia edildiği gibi bağımsızlığı hedeflemediği kesin. Direniş tespitini yapmakla yetinmeyip bir de bunun tüm dünya halklarını ilgilendiren muhtevaya sahip olduğunu tespit ettiğiniz yerde daha vahim bir yanlışın içine düşüyorsunuz demektir. Doğru, Irak'taki ve Güney'deki gelişmeler tüm dünya halklarını yakından ilgilendiriyor. Buraya kadar doğru. Fakat bu ilgiyi bağımsızlık ekseninde öne çıkarır ve bu anlamda direnişi abartarak tüm halkları ilgilendirdiği mesajı verirseniz hata yapmış olursunuz.

Örgütlü direnişin başını çekenlerin ABD emperyalizmini kovmak değil, onunla anlaşmak ve iktidarda pay almak üzere direndikleri yeterince açıktır. Böylelerinin bırakın bağımsızlığı, bağımsızlığı savunan işçi ve emekçi güçlerin düşmanları olduğu tartışma götürmez. ABD emperyalizmine belli bir "darbe" vuruyorlar diye şu anda hareketin başına çöreklenmişlerin bağımsızlıkçı gösterilmeleri kabul edilemez. Eğer gerçekten var ise bağımsızlıkçı güçler, bunları savundukları görüşleri öne çıkartmak kaydıyla savunmak ve böylelerini tüm dünya halklarının ilgisine çekmek lazım.

Tekrar belirtmekte fayda var, Irak'ta ve Kürdistan'ın Güney parçasında emperyalist işgale ve barbarlığa karşı direnen, mücadele eden değişik halklardan işçi ve emekçilerin kavgasını destekliyoruz. Emperyalist işgale ve teröre direnen emekçi sınıfların örgütlü veya dağınık (isterse tek tek bireyler halinde olsun) biçimde de olsa direnişini sahipleniyoruz. Her devrimcinin bu temelde direnişin yanında olması gerekir. Ama bu şekilde yaklaşmaz, patlayan her bomba ve parçalanan her arabanın enkazının ardından "direnişçilerin yanındayız" tespitleri yaparsanız; bir başka ifade ile genellikle intihar eylemleri şeklinde cereyan eden gelişmelere "ulusal kurtuluş savaşı" derseniz o zaman hata yapmış olursunuz.

Olgular ve sonuçlar...

Devrimci yayın organlarında yukarıya aktardıklarımızdan sonra, şimdi de kısaca bazı olgulara bakıp, kimi sonuçlar çıkarmaya çalışalım...

— Arap ulusu, egemen-ezen ulus konumundadır. Irak resmi devleti sözkonusu olduğunda –siyasi coğrafya kapsamında– Arap ulusu ezilen durumda

değil; başta Kürt ulusu olmak üzere, diğer ulusal azınlıklar ve gruplar karşısında ayrıcalığa sahiptir. Kürt ulusu, Asuri, Türkmen, Ermeni vd. halklar gibi ezilen ulus şeklinde sunulması gerçeklerle çelişmektedir. Arap ulusunun esasında hâlâ çözülmemiş anlamda bir ulusal sorunu yoktur.

— Irak'ın resmi siyasi coğrafyası bünyesinde ve bugünkü somutta da ulusal soruna sahip / ulusal sorunları çözülmemiş halklar olarak başta ulus bazında Kürtler olmak üzere Asuri, Türkmen, Ermeni vd. azınlıkların ulusal ve ulusal azınlık kapsamında sorunları vardır.

— ABD ve müttefiklerinin işgali durumunda, yani son bir yıllık sürede Arap halkı için gündeme gelen emperyalist işgale karşı kurtuluş mücadelesi gerçeği Kürt ulusunun ulusal kurtuluş anlamındaki ulusal sorunu ile aynılaştırılamaz. İşgal somutunda ve ölçüsünde gündeme gelen bir işgal karşıtı mücadele durumu ile ulusal sorunu çözülmemiş bir diğer durumu aynılaştırmak hiç bir şekilde doğru olmayacaktır.

— İşgalciler, askeri güçlerini çeker ya da arttırır, kesin olan şudur ki işgal edenler ve bir biçimde işgale ortak olan emperyalist devletlerin neredeyse tamamı (ve bölge sömürgeci devletleri) Arap ulusunun egemen niteliğini değiştirme siyesetine ve pratiğine sahip bulunmamaktadırlar. Kürt ulusunun özgür ve bağımsız bir siyasal statü elde etmesini istememekte bu anlamda Irak özgülünde Arap ulusunun ezen ulus konumunda kalmasına itiraz etmemektedirler.

— Emperyalist devletlerle ilişki içinde olan Kürt burjuvazisi kendi önderliğinde bir siyasal-idari yönetime sahiptir. Pratik olarak belli bir süreden bu yana Kürdistan'ın Güney parçası esasında sömürgeci Irak devletinin denetiminde değildir. Fiili olarak Kürtler kendi kendilerini yönetmektedirler; iki ayrı yerel hükümet şeklinde de olsa yönetim ulus olarak Kürtlere aittir. Bu konumlarını koruma ve hatta giderek daha üst bir noktaya taşırma gayretleri anlaşılırdır. İşgal değerlendirmeleri bağlamında Kürt özerkliği hesaba katılmadığı için bir dizi devrimci yapı hatalı bir tutum içindedir.

— Irak'ta antiemperyalist bir direniş bulunmamaktadır.

Bütün emperyalist devletleri, genel olarak emperyalizmi hedefleyen bir direnişten kesinlikle bahsedilemez. Hareketin içinde devrimci güçlerin -neredeyse- yokluğu ve işçi-emekçi kesimlerin zayıf kalışı vb nedenlerle "emperyalizm karşıtı hareket" saptaması yapılamaz.

— AntiABD temelde, belli bir programa ve hedefe sahip, kendi içinde örgütlü vs. bir direnişin varlığından da bahsetmek çok güç. ABD karşıtı bir söylemin varlığı ile, sözkonusu hareketin kastettiğimiz anlamda bir antiABD direniş olduğu sonucuna varamayız.

— Bazı güçlerin "vatan savunması" argümanına sarılmaları gayet normaldir. Ve fakat bu savunu içinde bulunanların ezici çoğunluğunun gerçekten vatanlarına sahip çıkan yurtseverler olduklarını söyleyebilecek durumda değiliz. İktidar için hesap yapan ve bu hesabın içinde herhangi bir emperyalist devletle işbirliğini savunan; somut olarak ABD emperyalist devletinin önderliğindeki işgalcilerin kendilerini iktidara ortak etmeleri halinde vatanı satmaya dünden hazır vatan savunmacılarının

bu "silahı" yalnızca aldatmaca amacı ile kullandıkları tespit edilmelidir.

— Irak devleti yıkılmamış, parçalanmamış ve bölünmemiştir. Başta işgal edenler olmak üzere, hiçbir emperyalist devlet verili anda yıkılmış, parçalanmış ve bölünmüş bir Irak istememektedir. Öyleyse bugün için birleştirme ve yeniden devlet kurma, kendi kaderini tayin anlamında devletine kavuşma sorunu / görevi Arap ulusunun önünde durmamaktadır.

— İşgale karşı çıkanların neredeyse tamamı Kürt ulusunun özgürlüğüne, kendi kendini yönetmesine de karşı çıktıkları dikkate alındığında, ulusal kurtuluşçu olarak gösterilenlerin kendilerini kurtarırken (!) diğer bir ulusu ise sömürge cenderesinde tutmaya devam ettikleri; özgürlüklerini başkalarının köleliğinin devamı üzerine oturttukları unutulmamalıdır.

— Mesut Barzani ve Celal Talabani somutunda bir ulusun; Kürt halkının işbirlikçi gösterilmesi, Amerikancılıkla suçlanması ve askeri hedefler içine konulması vb. tavrının savunulması, üstelik böyle bir yaklaşımın devrimcilik ve hele hele komünistlik adına yapılması son derece kötüdür. Kürdistan'da (elbetteki Irak'ta da) geliştirilen bir dizi terörist saldırı ve provokasyona tavır alınmaması vb. devrimcilik adına savunulacak şey değildir.

— PDK ve YNK'ye ateş püskürtmeye gerek yok, burjuva partiler olarak rollerini oynuyorlar. Kürt burjuvazisinin de her ulusun burjuvazisi gibi emperyalist devletlerle işbirliği kurma hakkı var. Bu iki partinin liderliğinden direnişçi bir tavır beklemek, antiişgal tutumlar aramak ve ABD karşıtlığı yapmalarını istemek vb beklentilerinden / yakınmalarından vazgeçilmelidir.

— Bugüne kadar burjuva önderlik altında mücadeleye dahil olan Kürt halkının ve Kürdistanlı işçi ve emekçilerin işgal karşıtı bir tutum içine girmemeleri - bir yerde- anlaşılırdır. Burjuva önderliğin etkisinin yanında, dün kendilerini yoketmeye çalışan Baasçılarla aynı konuma düşmemek kaygısıyla işgale karşı çıkmamaları ise kesinlikle tasvip edilemez.

— Direnenlerin, sırf direndikleri için desteklenmesi olacak şey değildir. Niçin ve neden direndikleri bilinmeden, hedefleri üzerine yeterli bilgiye sahip olunmadan ve üstelik bilinenlerin ise çoğunlukla eski rejimi geri getirmek isteyen ve gerici-faşist bir iktidar kurmak isteyenlerden müteşekkil olduğu gözönüne getirildiğinde direnenlerin haklılığı ve meşruluğu, desteklenmesi düşünülemez.

— Irak'ta ulusal kurtuluşçu bir çizgide direnen bir gücün olup-olmadığı bilinmiyor. Bazı yapıların isimlerine bakarak bunların ulusal kurtuluşçu olduğunu söylemek olanaksız. Her ne kadar kimileri (devrimcilik adına) ulusal kurtuluşçular tespiti yapıyorsa da durum böyle değildir. Varolan hareket genel olarak ulusal direniş olarak adlandırılamaz; diğer şeyler bir yana şu ana kadar ulusal kurtuluş yönünde bir programla ortaya çıkan olmamıştır.

— Savaş esas olarak pastadan pay kapma üzerine yürümektedir. İşgalciler payın büyüğünün kendilerine geçmesi için yıllarca yaptıkları hazırlığın ertesinde askeri işgalle birlikte inisiyatifi ele aldılar ve şu anda diğerlerine (içeride ve dışarıda) ne kadar pay vereceklerini /

verebileceklerini vs. hesap ediyorlar. İşgale karşı çıkanlar bağlamında ezici çoğunluk (askeri anlamda güç olanların neredeyse tamamı) aslında payın bölüşümünde kendi hisselerinin oranını ne kadar yüksek tutabileceklerinin hesabı / direnişi içerisindedirler. Niteliği ve gücü bilinmemekle birlikte, işgale karşı çıkan işçi ve emekçiler dışta tutulduğunda, esasında karşıdevrimin kendi içindeki bir hesaplaşmasıdır yaşanan...

— Irak'taki Arap ulusunun farklı mezheplerinin yürüttüğü direnişin işgalin bitmesini-son bulmasını hedeflemediği, bilakis bağlanmadığı, bilakis işgalcilerin kendi paylarını verme garantisi peşinde oldukları yeterince açığa çıkmıştır. Bunların içinde Sünnilerin daha çok direniş göstermesi (bazı sol kesimlerin hayranlığını kazananlar yani!) ise gayet normaldir; çünkü bunlar otuz yıldan fazla bir zaman süresince iktidar iplerini ellerinde tutmuş, Irak'ı yönetmiş ve devlet imkânlarıyla her alanda hakim hale gelmiş bir mezhep özelliğine sahiptir. Şiilerin bunca zaman iktidardan dışlanmış hallerine şükretmedikleri dikkate alındığında, her yola başvurup iktidarda iyi bir yer kapmak için didinip durdukları gayet açık.

— İşgal ve iki mezhebin durumunun ele alındığı yerde de abartıdan kaçınmak şart. Mezhep ayrımı üzerinde kendilerini vareden güçlerin birbirlerine karşı düşmanlıkları devam ediyor. Bir iki somut gelişme ve yakınlaşma örneğinin ertesinde mezhepsel çelişme ve problemlerin "ortadan kalktığı" ve "aşıldığı" vb. türünden değerlendirmelerin gerçekle alakası yoktur.

— ABD ve ortakları pay dağıtımında başta yaptıkları hatayı gidermeye çalıştıkça direnenlerin büyük bir bölümünün ne için direndiklerini kamuoyu daha fazla bilme durumundadır. Bir yıl önceye kadar işbaşında bulunan Baasçıların tekrar göreve getirilmeleri ve kendilerinden yararlanılacağı sözünün verilmesi karşısında ortaya çıkan manzara ne yaman direnişçiler olduklarını gösterdi! Öyle ya burjuvazi arasındaki çatışmada büyük haydut küçüğüne gözdağı vererek (bazen başka yollarla) istediği kadar pay vermede -zoraki memnun etmede- başarılı olabilmektedir. Bu çizgi, bundan sonraki süreçte daha yaygın uygulandıkça diğerlerinin de (andaki durumlarından hareketle) aynı yola gireceğini söylemek mümkün gözüküyor.

— Irak proletaryasının ve halklarının görevi bellidir: Kendi burjuva iktidarlarını yıkmak; emperyalist işgale ve evet emperyalizme karşı bağımsız ve demokratik halk demokrasisi ülkesi ve sosyalizmin inşasına giden yolu hazırlamaktır.

— Kürdistan (Güneyli) proletaryasının ve halklarının görevi: burjuva milliyetçiliğinin peşine düşmemek, bağımsız ve demokratik Kürdistan için mücadeleyi yükseltmek, kardeş Irak Arap proletaryasının ve halklarının devrimci mücadelesi ile enternasyonalist ilişkiler geliştirmek ve işgale karşı mücadele etmektir. ABD+İngiliz işgali Irak'ın olduğu kadar, aynı zamanda dolaysız bir şekilde Kürdistan'ın da bağımsız ve özgür bir ülke haline getirilmesi mücadelesi ve amacına karşı geliştirilmiş bir saldırganlık olarak mahkum edilmeli ve her alanda bu barbarlığa karşı devrimci temellerde direniş geliştirilmelidir.

Eylül 2004 ✗ **A. Serdar**

Marksist-Leninist Parti İnşası hakkında bir yoldaşın "içeriğini/yönelimini doğru" bulduğu ve 1995'te yazılan bir yazıdan alıp derlediği bir yazıyı, Kürdistan'da, bizim somutumuzda da Kuzey Kürdistan'da ML bir partinin inşasıyla ilgili tartışmalara katkıda bulunacağını düşünerek olduğu gibi yayınlıyoruz. Okurlarımızı da sözkonusu tartışmaya katılıp katkılarını sunmaya çağırıyoruz. — ***stêrka bolşewîk***

Kürdistan komünistlerinin görevi: Marksist-Leninist Parti İnşası... (*)

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde (KUKM), komünistlerin haricinde bütün politik kesimlerin mevcut güçleri ile kendilerini temsil ettikleri ve bunların içinde özellikle de revizyonist/milliyetçi cenahın ağırlığını kabul ettirdiği ve reformizmin siyasal ortama giderek damgasını vurduğu; proletarya önderliğinde devrim eyleminin başarıyla taçlanmasının bölge açısından muazzam bir gereksinim haline geldiği bir tarihi kesitte, Kürdistan devriminde komünist alternatifin yaratılması olağanüstü bir öneme sahiptir.

Komünist alternatifin ilk koşulu ise; Leninist tipte bir komünist partinin inşa edilmesidir. Çünkü günümüz koşullarında da ancak böyle bir partinin önderliğinde milli kurtuluş devriminin gerçek anlamda başarıya gitme şansı vardır.

Her türden burjuva milliyetçi görüşün cirit attığı, Marksist-Leninist olduğu iddiasını sürdüren güçlerin ağır hata ve sapmalarının yanısıra son derece yetersiz ve etkisiz bir durumda bulundukları, küçük burjuva sınıf karakterlerinin gereği olarak burjuva milliyetçiliği ve sosyal-şovenizm karşısında tutarlı bir biçimde hareket etmedikleri; devrim ve sosyalizm mücadelesinin bayrağını yukarıya kaldırma görevinin komünistleri beklediği, ilerleyen devrim eylemi içerisinde Leninistlerin tamamen etkisiz kaldıkları ve faaliyetlerinde tam bir yetersizliğin/belirsizliğin hüküm sürdüğü, komünist partisinin faaliyetine ve eylemine ihtiyacın duyulduğu Kürdistan gerçekliğinde; komünistler önderliğinde Marksist-Leninist Parti inşası hiç bir gerekçe ile ertelenemez merkezi-güncel görevdir.

Böyle bir parti inşa edilmeden; milliyetçi ve sosyal-şoven atmosferin etkisindeki yığınları devrim ve sosyalizm kavgasına çekebilmek, halkların kardeşliği ve proletarya enternasyonalizmi perspektifi ile kitleleri harekete geçirebilmek, ezen ülke proletaryası ile yakınlaşabilmek vb. olanaklı olmayacaktır.

Halihazırda sahip olunan siyasal yönelim, güç ve olanaklarla kısa vadede komünistlerin güçlü bir mevzi yaratacaklarını, sürece "damgasını" vuracaklarını beklememek gerekir.

Ancak bütün bu olgulara rağmen, ko-

münizm mücadelesinde varolduğunu tutarlı ve samimi olarak iddia edenler için bunlar aşılmaz engeller değildir. Yeter ki, komünist alternatif öncelikle program ve örgüt bağlamında bilince çıkarılsın.

Sahip olunan ciddi eksikliklerin ve zaafların komünist parti inşasının önünde güçlüklere neden olduğu unutulmamalıdır. Sorunun teorik bazda bir biçimde ifade edilmesinin yeterli olmadığı geride kalan pratik inşa sürecinde bir bütün açığa çıkmıştır.

Öncelikle, Kürdistan coğrafyasında bugüne kadar Leninist Parti sorununa teorik ve pratik bazda inşa bağlamında bir netliğin bulunmamış olmasının belirgin bir biçimde vurgulanması gerekir. Sürekli bir tekrar halinde "tek parti" veya "proletaryanın güçten düşürülmemesi" temelindeki kaygının neticesinde böyle bir göreve intibak sağlanamamış, bu yaklaşım kalıcı zaafların yer edinmesine önayak olmuştur. Nitekim hâlâ Kürdistanlı komünistler ülkelerinde ayrı bir Parti kurma güncel görevine ve Kürdistan devrimine adaptasyonu enternasyonalizm adına önlerine koymaktan kaçınabilmektedirler. Kabul etmek gerekir ki, bu "kaçınma" işinde hepimizin farklı oranlarda payı vardır.

Son dönemlerde Kürdistan'da "parti inşası", "seksiyon örgütlemesi", "komiteler" vb. biçiminde kimi değişikliklere gidilmektedir. Ya da koşulların da zorunlu kıldığı birtakım "vurgu"larla Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine müdahale edilmeye çalışılmaktadır. En azından bu yönlü ataklar ve görüntüyü "zenginleştirici" içerikte adımlarla bir yoğunlaşma dikkati çekiyor. "Yerel", "milli" kaygılarla, "ana dilde propaganda" vb. tespitlerle "merkez" partinin kolları kurulmaya ve böylece ayrı bir ülke devriminin zaferinin yolu açılmaya çalışılıyor!! (Tam da bu noktada sık sık görüş değişikliklerine gidilmesinin Kürdistan yurtsever kamuoyu tarafından artık fazla ciddiye alınmadığını belirtelim.) Ne var ki, hâlâ kurulan/kurulmaya çalışılan aracın görev ve sorumluluklarının neler olduğu noktasında gerçeğe ulaşılabilmiş değildir. Geçmiş ana tezlere dokunulmamaktadır vb.

Diğer şeyler bir yana, bu bakış açısı bile tek başına Kürdistan devrimine ve ülkesine intibak edilemediğinin, "yabancısı" olunduğunun kanıtıdır. Hâlâ kendi öz ülkesinde proletarya önderliğinde ulusal demokratik devrimi zafere götürme hedeflenmiyorsa, sosyalizmi amaçlayan bağımsız-demokratik Kürdistan için M-L Parti ihtiyacı kavranamıyorsa bunu nasıl açıklamak gerekir?

Kürdistan devriminin başarıya ulaşması dayatılıyor ve açıkcası Kürdistan devriminin kaderi Türkiye devrimine bağlanıyor. Böylece Kürdistanlı komünistlerin kendi öz dinamikleri, inisiyatif ve yetenekleri ile devrim ve sosyalizm mücadelesini başarıya götüremeyecekleri şeklindeki bilimsel olmayan benmerkezci ve bir anlamda "ipotekçi" mantıkta ısrar edilerek, enternasyonalizm ayaklar altına alınıyor.

Ezen ülke devrimcilerinin -bu bağlamda- tabulardan kurtulamadıklarını özellikle belirmekte yarar var. Kendi ülkelerinde devrim için gerekli olanın yapılması ile diğer bir ülkenin devrimi için yapılacakların farklı olacağı hususunda dar düşünce tarzı şu ana kadar hâlâ terkedilmemiştir. Devrimin önce belli bir coğrafyada zafe-

re gideceği mantığı ciddi biçimde zedelenmiş durumdadır. Kardeşlik ilişkileri, dayanışma ve enternasyonalizm yerine kendini dayatma, bağlılık veya iltihak istemi çerçevesinde hareket edilmektedir. Sömürge ülkenin devrimci ve komünistlerinin meşruiyetini tanımayan bu fikrin; kimi ajitatif, kulağa hoş gelen ve psikolojik bir anlam yüklenilen sözcüklerle bezenip ileri sürülmesine devam edilmesinin mantığını anlayabilmek gerçekten son derece güç...

Kabul etmeliyiz ki, ezen ülke devrimcilerinin ve komünistlerinin kardeşlik ve enternasyonalizmin sınırları dahilinde devrimimize karşı sorumlulukları vardır ve dolayısıyla bir anlamda müdahale etme hakları ve yetkileri de olmalıdır. Bu anlamda Türkiyeli devrimcilerin ülkemiz devrimi karşısında ilgisiz kalmamaları elbette sevindiricidir. Ama nasıl? Adı geçen "ilgi" öylesine bir içeriğe sahiptir ki, ilgi ve duyarlılıktan çok ikinci bir ülke devrimini de sahiplenme ve dolayısıyla sömürge ülkenin devrimci dinamiklerinin kendi bağımsız öz güçleri ile hareket edişlerine tahammülsüzlük noktasına vardırılmış bulunuluyor.

İlgili noktada Komünist Enternasyonal'in yaklaşımına bakalım...

"Görüşüme göre sömürge alanında en iyi çalışmayı yapan örneğin Fransız partisinin, bir konuda bir eksiklik gösterdiğine, Tunus ve Cezayir'deki partilerin biçimsel olarak bağımsız partiler değil, aksine Fransız partisinin seksiyonları olduklarına yoldaşların dikkatini çekmek zorundayım. Bu doğru bir şey değildi. Tam da Lenin'in yerli işçilerin, devrimci işçilerin de güvensizliğinin nasıl giderilmesi konusundaki yönergeleri, sömürge ülkelerin partilerine tam bağımsızlık tanıma konusunda bizi uyarmaktadır. Emperyalist ülkelerden yoldaşlar, tavsiyelerle ve birlikte çalışmayla sömürge ülkelerdeki yoldaşlara partilerin inşasında ve emperyalizme ve mülk sahibi sınıflara karşı mücadelede yardım etmekle yükümlüdürler, ***ama onların partilerini tam bağımsız bırakmalıdırlar.*** *Fransız partisi, Cezayir, Tunus ve Fas'taki iyi çalışmasına devam ederken aynı zamanda bu düzeltmeyi gerçekleştirmelidir." (3. Enternasyonalde Devrim Aşamaları, abç)*

***

Leninist Parti modelinin ülkemizde hiç bir örgüt/güç tarafından savunulmadığını, özellikle teorik bazda Leninist Parti anlayışının kesinlikle kavranmadığını önemle vurgulamak gerekir. Keza, ülkemizin bütün parçalarında Leninist esaslara dayalı ve kendine Leninist Parti diyebilen bir gücün bulunmadığı da (bu yöndeki bazı girişimleri ayrı tutmalıyız.) gözardı edilmemelidir.

Kendilerine "sosyalist" diyenlerin sayısındaki artış biliniyor. Öte yanda pekçok güç "esnek", "blok" ve "liberal" partiler biçiminde yeniden şekillenmekte veya böylelerini kurmaya yönelmekte, Kürdistan realitesi adı altında revizyonist tezlere ve sosyal-demokrat düşüncelere sırtını dayamaktadır.

Leninist Parti anlayışına karşı yoğun saldırıların devam ettiği bir dönemde, Kürdistanlı komünistlerin bu esaslı öğreti etrafında işlerine koyulmaları, enerjilerini ve yeteneklerini böyle bir partinin inşasına yöneltmeleri elzem olanıdır. Teorik bazda Lenin/Stalin yoldaşların bu sorundaki perspektiflerini savunmak, bu fikrin bayraktarlığını yapmak iyidir, ancak bu kada-

rıyla yetinmek kabul edilemez. Böyle bir görevin başarılabilmesi için de öncelikle Kürdistan coğrafyasının ülke bazında ve bu anlamda olmak üzere ülke devriminin görevleri ile bağıntısı içerisinde gerçekten kavranması gerekmektedir. Ama mevcut durumun hiçte kavranmadığını ve açıkçası Kürdistan sorunu sözkonusu edildiğinde kayda değer herhangi bir belirlemenin yapılamadığı veya en çok belli zorunlulukların neticesinde durumu "kurtarma" ile yetinildiği biliniyor. Somut olması bakımından, "Kürdistan'da Leninist Parti neden ihtiyaçtır?" sorusuna bile hâlâ pratik bakımdan doyurucu, ikna edici bir yanıt verilememektedir. Yine, Kürdistan kavramının ifade edilmesi de çoğu kez "söylem" düzeyinde kalmakta ve böylece içeriği doldurulamadığından her defasında ülke adlandırması anlaşılmaz değişikliklere (Doğu Anadolu'dan Türkiye Kürdistanı'na... vb.) uğratılmaktadır. Kürdistan ülke ölçeğinde ele alınmadığından, herhangi bir parçadaki gelişmelerle sınırlama hatasına düşülmektedir.

Partinin inşasına öncelikle hangi parçadan başlanacağını somut gelişmelerden kopuk ele alamayız. Dolayısıyla kaçınılmaz bir şekilde parçalara özgü koşulları tahlil etmeli ve elde ettiğimiz verilere göre belirlemeler yapmalıyız. Kürdistanlı komünistler Leninist tipte parti inşa faaliyetine girişirlerken, kendilerini herhangi bir parça ile sınırlandırmamalıdırlar. Parçalanmış ülke gerçekliği komünistleri bütün parçalar karşısında sorumlu kılmaktadır. Bu "sorumluluk" herhangi bir ülke devrimine karşı duyulan genel görev ve sorumluluklarla karıştırılmamalıdır.

Türkiye devrimi anlayışı ve kaygısı ile hareket edilerek parti inşa faaliyetinin Kuzey parçası ile sınırlandırılması ve diğer parçalarda bu yönlü bir girişimin karşısında ilgisiz kalınması benimsenebilecek bir görüş değildir.

Komünistler genel olarak bütün ülkelerde M-L partilerin kurulmasını, güçlenmelerini vb. isterler. Ve fakat asıl görevlerinin bizzat kendi "öz ülkelerinde" Leninist parti inşa etmek olduğunu bir an olsun unutmadan, çeşitli gerekçelerle ertelemeden kardeşlik ve enternasyonalizm çerçevesinde sorumlu davranırlar. Ama bizim parçalanmış ülkemizde bir parçadaki komünistlerin diğer parçadaki kömünistler önderliğindeki gelişmelere "kardeş parti" ya da "enternasyonal destek" kapsamında yaklaşmamız gerçeklerle alay etmek olur.

Sorunun parçacı tarzda ele alınışında ısrar etmek; Kürdistan'daki gelişmelerin parçalararası ilişkilerle ne denli direk ilintili olduğunu ve birbirini nasıl tamamladığını görememek anlamına gelir. Açıkça belirtmeliyiz ki; burjuva milliyetçilerinin parçalarda içiçe geçmeyi yaşadıklarını, örgütlenme ve politik etki bakımından giderek güçlenmekte olduklarını ve iç barış koşulları olgunlaştığında ortak birtakım adımların atılması yönünde ciddi uygulamalara ve işbirliklerine gittikleri... vb. hâlâ görülememektedir. Geçmişten bu yana sürekli bir biçimde değişik parçalardaki ulusal hareket birbiriyle ilişki içerisinde olmuştur ve parçalar yalnızca "destek üssü" vb. görevini görmeyip, gelişmelerin kaderini önemli oranda tayin etmiştir. Özellikle son birkaç on yılda yaşananlara dönüp bakıldığında bütünleşme ve bunun gerektirdiği görevleri genel coğrafyada ele alma, bu yönlü organize olma tutumun-

da bariz bir gelişmeye tanık oluyoruz. Uluslararası ve bölgesel güçlerin Kürdistan politikalarının parçacı olmayıp, her zaman için geneli kapsayacak içerikte üretilmesinin bizi düşündürmesi gerekir...

Görüldüğü gibi burjuva milliyetçi hareketler diğer parçalarda da örgütlenmekte ve etkilerini gün geçtikçe göstermektedirler. Bu yalın gerçeği kimse reddedemiyor. Peki, ama, bizlerin bu gelişmelerden öğrenmemiz gerekmiyor mu? Tam da bu noktada Lenin yoldaşın "sınırlar ve tarihi haksızlık"la ilgili perspektifinin parçalanmış Kürt ulusu ve Kürdistan ülkesi özgülünde kavranmadığını ileri sürmek yerinde olacaktır.

Anlayışımızda bütün parçalarda aynı zamanda ve birbirine paralel giden parti inşa faaliyetinin bulunmadığı bilinmelidir. Parti inşasını; belli bir parçada yoğunlaşma, inşa faaliyetini derinleştirme, partinin etkisini geliştirme ve diğer parçalarda bu iş için zeminin olgunlaşmasına ortam yaratma ve belli bir parçada başarılı olunduğu oranda diğer parçalara yönelme biçiminde ele alıyoruz. Ama bu mutlak değildir, tersi yönde gelişmelerde olabilir. Örneğin, biz Kuzey parçasında yoğunlaşırken, diğer parça/larda da komünistler böyle bir partinin inşasına koyulmuş olabilirler...

Somut olarak, bugün için partinin inşa faaliyetinin merkezini Kuzey Kürdistan parçası oluşturmalıdır. Bir dizi nedenden ötürü Kuzey kesiminde/bölgesinde yoğunlaşma görevi öne çıkmış durumdadır. Bunun için de, komünist kadroların güçlerini Kuzey'de biriktirmeleri doğru olanıdır. Muhtemel bir komünist çıkışın öteki parçalarda filizlenmesi durumunda ise ilk şey; atılan adımı desteklemek ve güçlenebilmesi için yapılabilecek bütün katkıları yapmak olmalıdır. Parçalardaki seksiyonların ezen ulus komünistleri ile ilişkileri ve bunun örgüt boyutuna nasıl yansıyacağının düzenlenmesine gidilmesi doğru olanıdır.

Sömürge ülke komünistlerinin partilerini inşa-kurma tartışması bağlamında kendilerini çevreleyen burjuva milliyetçi, ulusalcı istemlerden ve dayatmalardan uzak kalmalarına özen göstermeleri şarttır.

***

Birleşik M-L Parti fikrinin Kürdistan özgülündeki somut uygulanışı; parçalarda partinin kollarının oluşturulmasının ardından bu seksiyonların bir tek merkeze kavuşturulmaları biçiminde olmalıdır. Her bir seksiyon kendi bölgesinde tamamen bağımsız olmalı ve devrim eylemini öteki parçalardaki gelişmeleri beklemeden hedefine doğru ilerletmekle mükelleftir. Eşzamanlı bir Parti inşa anlayışı/pratiği savunulamaz. Objektif bir gözle her bir parçanın özelliklerine, gelişme ve hazırlık boyutuna bakıldığında da bunun en azından şimdilik mümkün olmadığı görülecektir.

Komünistler açısından birleşik parti yöneliminde "Kürt nerede var ise, biz de orada olmalıyız." vb. mantığı yoktur. Ulus değil, ülkede yaşayan bütün halkları kapsamına alan sınıf bakış açısı esastır.

Bugün Kürt ulusu esas olarak dört ayrı parçada yaşamaktadır ve Kürdistan denilince de dört parçanın toplamı kastedilmektedir. Ortadoğu, eski Sovyetler Birliği, Türkiye (kesin olmayan rakamlara göre 5 milyondan fazla Kürt/Kürdistanlı Türkiye'de yaşamaktadır.) ve İç Anado-

lu, Avrupa'da yaşayan Kürtler/Kürdistanlılar bulunmaktadır ve buralardakilerin nüfusu hiç de küçümsenmeyecek oranlardadır. Ancak bütün bu bölge ve ülkelerde yaşamak zorunda kalmış veya zamanında yerleşmiş Kürtlerin ve Kürdistanlıların Birleşik Parti için örgütlenecek bir potansiyel olarak görülmesinin veya her Kürdün bu örgütlenme içine çekilme anlayışının savunulmasının tehlikeli ve zararlı olduğu son derece açıktır. Kömünist devrimcilerin ulus, azınlık vs. temelinde bir örgütlenmeyi hiç bir koşul altında asla benimsemediklerinin ve küçük burjuva milliyetçileri ile temel farklılıklarının bu noktada odaklaştığının altını çizmeliyiz. Dolayısıyla da Kürdistan komünistlerini "Kürt Partisi" kuruyorlar vb. şeklinde ağır ithamlara tabi tutma suçlaması artık terkedilmelidir.

Birleşik Parti bağlamında üzerinde durulması gereken bir diğer önemli noktaya da değinmekte yarar var. Deniliyor ki, Kuzey Kürdistan sözkonusu olduğunda Birleşik M-L Parti inşası Türkiye komünistleri ile birlikte ele alınmalı ve bu tarz diğer parçalarda da -özgünlükler bir kenara konulmadan- yine ezen ulus/ülke komünistleriyle bu şekilde uygulanmaya çalışılmalıdır... Bu yaklaşımın içeriğinin ne şekilde doldurulmakta olduğu vb. sorunları üzerine esas itibarıyla derinliğine ve ayrıntılı bir tartışmanın yaşanmamış olduğunu da dikkate alarak, şu kadarını belirtebiliriz ki, örgüt bağlamında komünistlerin kendilerini "kitlemedikleri" hiç bir kuşkuya yer bıraktırmayacak biçimde bilinmelidir. Eğer amaca giden yolda ezen ve sömürge ülke komünistlerinin tek merkezli Birleşik Parti şekillenmesi daha yararlı olacaksa, komünistler bundan kaçınmazlar.

Ne var ki, Türkiye devrimci hareketi içinde bu fikri savunanlardan en azından bir bölümünün sorunu benmerkezci bir kafa yapısı ile ele alarak samimi olmadıkları artık anlaşılmıştır. Dolayısıyla böylelerinin inceltilmiş sosyalşovenist eğilimlerine ve istemlerine güven duyabilmek mümkün değildir. Çünkü yaklaşımlarındaki temel mantık; sömürge ülkenin komünistlerinin kendi örgütlerini yaratma ve inisiyatiflerini kullanmalarına karşıdır. Sömürge ülke komünistlerinin kendi başlarına bağımsız olarak politik hedeflerini belirleme ve bölgelerinde devrim eyleminin önderliğini üstlenmeye ikna olamamışların, mevcut kültürleriyle iki ayrı parti olgusunu içlerine sindirememiş oldukları ve esas itibarıyla durumu "kurtarma" amacıyla vitrin değişikliğine gittiklerini tespit etmek gerekir.

Parçalardaki devrim hareketinin özgül durumu dikkate alınıp ezen ülkenin komünistleri ile belli somut ihtiyaçlardan kaynaklanan nedenlerle eşit koşullarda olması ve aynı ağırlıkta temsil oranıyla oluşturulmuş bir tek merkeze sahip ve fakat kendi ülke devrimleri için tamamen bağımsız ve kendi önderliklerine sahip, ilişkileri esas itibarıyla kardeşlik normları üzerinde şekillenmiş Birleşik Parti'ye evet!

İki ülkenin M-L partilerinin kardeşlik ilişkilerini en üst noktaya kadar ilerletmeleri niçin yanlış olsun? Böyle bir formüle neden karşı çıkalım? Ama eğer önerilen formalite gereği bir Birleşik Parti ise, ve yine taraflardan birine Seksiyon/Komite muamelesi yapılacaksa, ya da iki ayrı parti ama merkez partinin ihtiyaçları için sömürge ülkede parti ku-

rulacaksa ve bütün direktifler "ana", "merkez" partiden gelecekse, bir çeşit "ısmarlama" ve "şube" parti şeklinde bir düzenlemeye gidilecekse neden böyle bir "Birleşik"(!) parti fikrini/pratiğini savunalım ki? Böyle bir plana onay vermemiz beklenmemelidir.

Komünistler kardeş partiler olsalar da kendi ülke devrimlerini kardeşlerine "ipotek" etmemelidirler. Her ülke devriminde, proletaryanın önderliğinde emekçi halkların kendi bağımsız öz güçleri ile başarıya gitme prensibi zedelenmemelidir. Elbette karşılıklı iç işlerine karışmamak kaydıyla diğer bir ülkenin komünist kardeş öncüsü ile en yakın ilişkiler içerisine girmekten kaçınılamaz.

Son dönemlerde gerçekleşen bir takım "yenilik"ler bu kaygımızı yeterince kanıtlıyor. "Kürdistan Komünist Partisi", "Kürdistan Komitesi", "Seksiyon" vb. kuran, kurmaya girişen çevrelerin, kendilerini Kürdistan'daki politik ortama kabul ettirmede son derece zorlandıkları, bir türlü onay görmedikleri ve aslında başarılı da olamadıkları gözlenebiliyor. Dikkat edilirse, Kürdistanî tarzda yoğunlaşan veya politik faaliyetini bu eksen çerçevesinde sürdüren, Kürt/Kürdistan realitesi ile motive olan örgütler bütün olumsuzluklarına, politik mücadeledeki varlıksızlıklarına ve reformistliklerine rağmen genel bir Kürdistanî kabul görebiliyorlar.

Ancak son yıllarda ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlanması ve herkesi ilk elden sarsan derin etkilerinin bir ürünü olarak kurulan, kurulmaya çalışılan ya da hiç bir araçsal değişikliğe gitmeden direk Türkiye menşei ile Kürdistan'da faaliyet sürdürmeye çalışan, Kürdistan devrimi bağlamında iddia da bulunanlar, ne denli "doğru" olduklarını, "asıl çözümü kendilerinin yapacaklarını..." vs. ısrarla öne çıkarsalar da kitleler tarafından ve politik ortam bakımından açıkçası bir taraf olarak dikkate alınmamaktadırlar.

***

Kürdistan'da Birleşik Marksist-Leninist Parti'nin inşa edilmesi görevinin-faaliyetinin bir ütopyadan ibaret olduğunu sananların sayısının bir hayli fazla olduğunu biliyoruz. Bu çalışmayı "Büyük Kürdistan hedefli tipik Kürt milliyetçisi bir sapma" biçiminde ağır suçlamalara tabi tutanların sayısı da az değil. Fakat saplasaman birbirine karıştırılmaktadır. Küçük burjuva milliyetçilerinin istemleri ve yine Kürt burjuvalarının amaçları komünistlere maledilmektedir. Ulus temelinde ve somutta Kürt ulusunu baz alarak parti kurma anlayışını açıklıkla reddeden Kürt komünistlerinin varlığına bir türlü alışamayanların bu suçlamalara devam edeceklerini biliyoruz. Ulusal bencil, bunaltıcı milliyetçi atmosferin komünistleri zaman zaman olumsuz yönde etkilemesini dıştalamıyoruz. Dahası böylesi bir tehlike çok yüksek oranda sürmektedir. Ama, eğer Leninizm tutarlı bir şekilde temsil edilebilirse bu tehlikenin altedilmesi zor olmayacaktır...

(*) Bu yazı, Haziran 1995'te yazılan "KÜRDİSTAN DEVRİMİ VE KOMÜNİSTLERİN GÖREVLERİ ÜZERİNE DÜŞÜNCELER" adlı broşürden alındı. Yazının içeriğini/yönelimini doğru buluyorum. Konu üzerine devam eden arayışlara ve tartışmalara katkı sunacağını düşünüyorum.

Eylül 2004 ✗ **A. Serdar**

İBRAHİM KAYPAKKAYA

Li Tirkiyê pirsgirêka netewî...

11. Divê tewrê proleterya Tirk ya bi zanîna çînî li hember tevgera mîllî ya Kurd çawa be?

Berî her tiştî em diyar bikin ku, ji çi mîlliyetî dibe bila be, proleterya Tirkiyê ya zanyar wê di bin ala netewekariya bûrjûvaziyê cî negre. Bi gotina hevrê Stalin:

"Ala proleterya zanyar bixwe ya hatiye ceribandin heye û ne hewce ye ew di bin ala bûrjûvaziyê de teva ref be".

Yu duem, ji çi mîllîyatî dibe bila be, proleterya Tirkiyê ya zanyar wê ji bo koma karker û gundiyan li dor ala xwe kombike bixebite, wê ji hemû tekoşînên çînên kedkaran re pêşengiyê bike. Wê dewleta Tirkiyê ji xwe re bingeh bigre, hemû karker û kedkaran yên ji hemû netewên di nava Tirkiyê de, di nava rêxistinên wanê hevbeşê çînî de bike yek.

Ya sêem, mîlliyêtê wî çi dibe bila be, proleterya Tirkiyê ya zanyar wê alîkariya naveroka demokratîka gelemperî ya tevgera netewî ya Kurd ya berê xwe dide zilm, zordarî û îmtiyazên çînên serdest yên Tirk, ya rabûna her cûre zordestiya netewî û wekheviya netewan hedef digre, bê şert û şûrt bike. Wê alîkariya tevgerên mîlliyetên din yên bindest di eynî alî de bin tûnî û bê şert û şûrt bike.

Ya çaremîn, mîlliyêtê wî çi dibe bila be, proleterya Tirkiyê ya zanyar, wê di tekoşîna bûrjûvazî û axên erdan yên ji cûr bi cûr mîlliyetan ji bo serdestî û îmtiyazên xwe dimeşîne, bi temamî bê alî bimîne. Proleterya Tirkiyê ya zanyar, wê qet nebe alîkarê mêla ku di tevgera netewî ya Kurd de berê xwe dide xurtkirina netewekariya Kurd, wê qet alîkariya netewekariya bûrjûva neke, wê bi tûndî alîkariya tekoşîna ku bûrjûva û axên Kurd ji bo serdestî û îmtiyazên xwe ketinê neke, ango, ewê xîma xwe bi alîkarikirina naveroka demokratîk ya gelemperî ya di nava tevgera netewî ya Kurd de, bîne, ewê ji wê derbas nebe.

Ji bo mesele hîn baştir bê fêmkirin, ji hevrê Lenin standinên fireh pêkanîn, em bawer in xwendevanên me wê bi xweşî bibînin.

Hevrê Lenin wisa dibêbe:

"Prensîba mîlliyet, di civata bûrjûva de, ji aliyê dîrokî de, prensîbeke bêrev û bi dijwar e û Marksîstekî ku vê civatê dike destê xwe, meşrûtiyeta dîrokî ya tevgerên netewî bi tûndî qebûl dike. Lê belê, ji bo ku ev qebûlkirina awayê parastina netewekariya bûrjûva nestîne, ew di tevgerên netewî de, wek pêşverû çi heye (bmx) ancax divê qîma xwe bi wan bîne; wisa ku, zanyariya proleter divê ji aliyê îdolojiya bûrjûva neyê reşkirin.

"Şiyarbûna koman ji teviziya feodal

derdikeve, tiştekî pêşverûye. Çawa ku tekoşîna van koman ji bo sereketiya netewê, dijî her cûre zordestiya netewî jî tiştekî pêşverûye, wezîfa parastina **mûtlaq** ya demokratîzma herî bibiryar û herî raste, di her aliyên mesela mîlîî de ji bo yê Marksîst ji vê derê tê. **EV Bİ TAYBETÎ WEZÎVEKE NEYÎNÎ YE** (bmx). Proleterya ku alîkariya netewekariyê dike, nakeve livên bitir. Ji bo ku diherî pêş de, çalakiya erênî ya **bûrjûvazî** ya **xûrtkirina** netewekariyê hedef digre dest pêdike.

"Şikestina her cûr nîrê feodal, dijderketina her cûr zordestiya dij netewan, îmtiyaza ji bo her cûre netewekê yan jî ji bo ji zimanekî, weke hêzeke demikratîk wezîfa mûtlaq ya proleterya ye, berjewendiya tekoşîna proleter ya çînî ya muttlaq e, ku bi şereên netewî ve hatine reşkirin û bi derengîxistin. Lê belê ji çarçiva bi tûndî hatiye sinirkirin û sinirê wê di herêmke dîrokî de hatiye bicîkirin **zêdetir** dibe alikarikirina netewekariya bûrjûva, ji proleterya îxanet kirin û derbasbûna refên bûrjûvaziyê bûne. Li vê derê pir caran sinirekî ku pirr tenik e, heye...

Tekoşîna dijî nîrê netewî? Erê, helbett. **Ji bo** her cûre pêşveçûna netewî, bi gelemperî **ji bo** "çanda netewî" tekoşîn? Helbet ku na...

"prensîba netewekariya bûrjûva, gelemperî, pêşveçûna mîlliyet e (bmx), Karekterê yekdestî yê netewekariya bûrjûva ji vir tê. Şerên netewî yên bê dawî ji vir dizên. **Îcar proleterya, bila parastina pêşveçûna netewî ya kîjan netewê be bila be, li alîke bimîne, koman dijî xeyalân wisa hişyar dike** (bmx), ji bo guhastina kapîtalîst ya herî azadiya fireh diparêze û xeynî pişaftina bi zorê yan jî îmtiyazan, pişaftina netewan bi erênî dibîne...

"...Proleterya, nabe alîkarê pêşveçûna netewekariya bûrjûva; bi tersî, dibe alîkarê rakirina cûdatiyên netewî û hilweşandina astengên nawnetewî, her tişti ku bendê navbera mîlliyetan saxtem dike, netewan bi hev ve dikewîne. Wekî din hareketkirin li cem bûrjûvaziya biçûk ya paşverû, netewekar cî girtin e". (UKTH)

Carek din Lenin li ciyekî din evana dibêje:

"...Bûrjûvazî, her dem daxwaziyên xwe yên netewî dajo pêş. Vana bi beryarî dajo pêş. Lê belê ev daxwaziyên ji proleterya, bi berjewendiya tekoşîna çînî ve girêdayî ye. Ji aliyê teorîk de, veqetina neteweke bêlî ji neteweke din yan jî wekheviya vê netewê bi neteweke din ve, wê şoreşa demokratîk-bûrjûva temam bike temam neke pêş de texmînkirin bê îmkan e. **Di her du rewşan de jî** ji bo proleterya tiştê girîng, pêşveçûna çîna xwe girtina garantiyê ye. Ji bo bûrjûvazî tiştê girîng, bivirkirina vê pêşveçûnê û armancên netewa "xwe" girtina pêşiya yên proleterya ye. Ji bo wê proleterya xwe bi daxwaza naskirina **mafê** qedera xwe tayînkirinê, eger gotin rewa be, bi aliyê neyînî ve qîma xwe tîne û ji bo tu netewê li ser **pişta** neteweke din garantîkirina seretayîyan, di vê babetê de di taahutdayînan de nade.

"Ev dikare ne herekete 'praktîk' be; lê belê bi rastî ev, ji bo çareserkirinên yên bi îmkanin yên herî demokratîk in bi serkevin, garantiya herî rind e. Proleterya **saade** pêwistiya van garantiyan dibihîze. Bûrjûvaziya her netewê îcar, rewşa netewên çi diba bila bibe, (eger ji bo zerara netewên din be jî) dixwaze ber-

jewendiyên **xwe** têkevin bin temînatan".

Lenin didomîne:

"Bûrjûvaziya netewa bindest, bi îddia daxwazên xwe 'pratîk'in ve, wê proleterya banga arîkirina bê şert û şûrt ya daxwaziyên xwe bike...

"Proleterya, li hember van cûre praktîktiyê ye. Proleterya, ku wekheviyê û mafê damezirandina dewleta netewî nas dike, hêjayiyeke gelekî mezin dide yekitiya proleterya ya hemû her daxwaza netewî, mafê veqetînê yê her netewê ji **aliyê** tekoşîna çînî ya karkeran de dihêjîne...

"...Ji bo karkeran ya pêwîst, hi hev kirina pirensîbên her du herikan e. Eger bûrjûvaziya netewa bindest, dijî bûrjûvaziya serdest ser bike, em, di her dem û rewsê de, ji her kesî hîn bi biryar aliyê vî serî ne. Ji bo ku em, dijminê herî bê eman û herî bi biryar yê zilmê ne. Lê belê bûrjûvaziya netewa bindest, berjewendiyên **xwe yên heqîqî** yên soven û netewekarîyê disparêze, em dijî wê ne. Em dijî îmtiyaz û zilmên netewekar serdest ser dikin, lê belê em di rêya netewa bindest ya bidestxistina îmtiyazên ji bo xwe de nabin alîkar.

"Eger em siyara **mafê** netewan yên veqetinê dernexin pês û wê neparêzin, wê çaxê emê nehatibin tenê îstika bûrjûvaziya netewa serdest, lê belê ya derebegên feodal û despotîzmê jû...

"...Naverokeke demokratîka gelemperî bi netewekariya bûrjûva ya **her** netewa bindest re ye, ku berê xwe daye **zilmê** û em vê ji mêla bidestxistina îmtiyazên netewî bi rastî vediqetînin... naveroka ku em bê **şert û şûrt** diparêzin ev e...

...

"Em di tekoşîna xwe de ji xwe re dewleteke bêlî bingeh digrin; em karkerên ji hemû dewletan (divê ji hemû netewan be –İK) di wê dewleta bêlwwî de dikin yek: em nikarin tu rêyeke pêşveçûna neteweke taybetî biparêzin, em di **hemû** rêyên mumkînin de ber ve armanca xweya çînî dimesin.

"Lê belê em, ku em dijî her cûre netewekariya bûrjûva ser nekin, ji bo wekheviyê di navbera karkerên de tekoşînê nedin, em nikarin ber ve wê armancê rê bigrin...

"...Dijî her cûre îmtiyazên dewletê û îmtiyazên netewî û ji bo wekheviya mafê hemû netewe dewletên xwe yên netewî damezirîn, wezîfe xwe ya rojane ya bi zanyarkirin û propagandayê... Ev wezîfa (vê gavê) di mesela netewî me ya pêsin e; ji bo ku em dikarin berjewendiyên demokrasiyê û îtîfaqa wekhevi ya proleterên hemû netewan ancax bi vî awayî biparêzin.

"Berjewendiyên çîna karker û yên tekoşîna wê yên dijî kapîtalîzmê, pêstgiriya tam ya karkerên hemû netewan û yekitiya wan ya herî xurt pêwîst dike; ev berjewendiyan dijî polîtîka şoven ya bûrjûvazî ji her mîlliyetî bi alozî derketinê emir dike. Ji bo wê Sosyal-Demokrat (Komunîst –İK), eger mafê çarenûsî ango yê mafê veqetinê yê netewa bindest ku red bikin, yan jî alîkariya hemû daxwazên bûrjûvaziya netewên bindest bikin, wê dijî xeta siyasî ya proleterya derketibin û wê berê karkeran bidin stûdanînê ji bo polîtîka bûrjûva. Karkerê bi ucret, ne ji aliyê bûrjûvaziya yê ne Ûris, bisereke ji aliyê bûrjûva Ûris hatin mêtin, yan jî ne ji aliyê bûrjûva Cihû, ji aliyê bûrjûva Polonya de hatin mêtin

ûwv. Qet ne muhîme. Karkerê bi ucret yê berjewendiya xwe ya çînê fêm dike, çiqas li hember îmtiyazên kapîtalîstên Ûris, wexta ku kapîtalîstên Polonî yan jî Ûkranî digêhêjin îmtiyazên dewletê, li hember sozên emê li rûyê dinê bihistê sazbikin jî bê qeyde...

"Di her du rewsande jî karkerên werin mêtin. Û ji bo dijî mêtinê bi serkevtin tekoşîn karibe were dayîn, divê proleterya ji her cûre neteweka-riyê hatibe hilçînin; ew, ger gotin lê were, di navbera bûrjûvaziyên cûre netewan de di tekoşîna destpêkirî û tê de ya ji bo seretayiyê de divê mitleqe bê alî bimîne. Eger proleterya kîjan netewê dibe bila be, alîkariya îmtiyazên bûrjûva xwe ya netewî, bi awayekî herî sivik be jî bike, evê bê rev, di navbera proleterya netewan din de wê bê baweriyê biafirîne; alîkariya çînî ya navnetewî ya karkeran qels bike, wana perçe bike û yê ku kêfa wan ji rewseke wisa re were, ancax dikare bûrjûvazî be û..."

Em careke din bibêjin:

Tekoşîna tevgera Kurd ya netewî, weke ya neteweke bindest, dijî çînên hakim yên neteweke serdest e, pêsverû ye û navorekeke demokratîk pê re ya. Em bi biryari û bê qeyd û bend alîkariya vê naveroka demokratîk dikin. Em dijî her cûre îmtiyaz û newekheviyan (mafê îmtiyaza dewlet sazkirinê jî tê de) ji lehê bûrjûva û axên erdan yên Tirk bi biryarî û bêeman ditekosin. Em alîkariya daxwazên tevgera Kurd ya netewî di vê rêyê de jî bê şert û şûrt dikin.

Dûmahik Hêye ✘

TARÎXÊ KURDÎSTAN'RA TAYÊPELGÊ
– VI –

Urusan, bi pêamayîşê Parîs tayê waştenê xo Osmanlîye're daybî qebul kerdene. Tepîyayen de, sevete Osmanlîye'ra bara girse cira kerdene başûr ser, hatan koanê Balqanî aver şî. Kurdîstan'de kî Osmanizî yenê vînd kerdene. Ardaxan û Beyazito Rojhelat waxto kilm de kunê destê Urusan. Na dem'ra tepîya kî Osmanizî aştîye wazenê. Olezê mavenê dewletanê qapîtalîstanî, Osmanlîye averşîyayena Rusya're xelesnenê ra. Qapîtalîstê Rojawanî kî, verva Rusya'de statukoyê Osmanlîye pawitenê. Bi mavendîyayîşê Englîzan Adarê serra 1978'de bi pêamayîşê Ayastefanosî, Qars, Ardaxan, Batun, Beyazit û Şakînt Rusya're mendenê. Urusan, heqa gulanê Astanbol û Çanakqhela'ra bi serbestîye vernayîş gurete. Labelê, na pêamayîş nazarê dewlatanê Rojawanî'de qebul nedî, 13'ê Temmuzê 1878'îde Berlîn'de sonê tayê serûberan. Bi ordimê Qapîtalîstanê Rojawanî, verva Quturî Îran're caverdene, Beyazit û Şakîrt Osmanliye peyser cêna. Bi na pêamayîş, Bûlgarîstan kenê hîrêlete. Makedonya û Rumelîyo –Rojhelat'de sonê özerklîxen ronayanê. Qars, Ardaxan û Batun

Cengê Osmanliye - Rusya (1877-1878) û Kurdî

danê Urusan. Serê Bosna - Herseke'de heqê Awusturya yenê qebul dîyenê. Verva, Kurdîstanî Rusya'ra pawitene, Qibris danê Englîzan.

Cengê 1877-78'îne de, Osmanizî seveta Kurdan hetê xo untene, serdaranê aşîran û otorîtanê dîn'ra ordim wazenê, Abdulhamîto II'in bi fermanê verva "kafîran" cîhad îlan keno. Şêx Ubeydullaho ke, ju –di serra dime Kudîstan'de beno Serdarê sarewederdayîş, tayê reyîsanê aşîranê bînura pîya hetê Osmanizu'de, verva Urusan kuno ceng. Osmanizî bi mavenkerîya Ubeydullahî, Kurdanê Kurdîstanê Rojhelatî kî uncenê hetê xo. Englîzu kî, îştîraqê aşîranê Kurdan waştenê. Tayê aşîrî kî, bi îqna kerdana Engîltera hetê Osmanliye'de ca cênê. Osmanizu na raye kî, zedeyenya Kurdan guretîbî hetê xo. Kurdan'ra ordîyo de nêzdîye 10 hezar mordemin ard bî têlewe. Serdarenya dîn û axayenî, uncîya dewizê Kurdan xo dima kas kerdibî.

Tayê aşîrê Kurdan kî, Osmanizu'ra pîyabîyenî qebul nêkenê. Celîlê Celîlî kî, na dem de Dêrsim'de xoverdayîşê dewizanê Kurdan û Hirmenîyan'ra bahs keno.

XOVERDAYÎŞÊ ŞÊX UBEYDULLAH NEHRÎ

Cengê Osmanizu-Urusan, Împaratorîye hetê ekonomî û sîyasî'ra kerdbî zerê têwerte kutayîş. Cengî, cayê ke Hirmenî û Kurdî ciwîyayîne îtawu de kî, hetê ekonomî'ra negatîf tesîrkerd. Dewîzê ke serranê karkerdenederê guretibî eskerîye, hetera kî dewlete xazîna xo unca pirkerdenere gurîyene, bacî her ke şî zedîyayvî. Vesanenî, verenîya sare wedardayananê newîyu kerde ra. Dormê Haqarîye'de, aşîrê Botan û Badîyanu sare dardwe. Dewlete verva nîne serenîyera vejîye. Tepîyayende kî, binê serdarîya Ubeydullah Nehrî'de, unca Haqarîye û Neçe'de xoverdayîşî vejîyenê. Ubeydullah Nehrî, cengê Osmanizu-Urusu'de seveta Îslam, hetê Osmanizu'de verva Urusan ceng day bî. Cengra dime, bêhezenya Osmanlîye'ra feyde kerd, verva Osmanlîye vinitenere gurîya. Zedeynera lîderê dînê misilmanu dormê xo de ard têare. Nehrî waştene ke, herdê Kurdan serro Prensîya xuya xosere rono. Ubeydullah fikirenya bi poştdaye-

na hezanê girsura armanca xo reştenede bî. Englîzu'ra verva Osmanlîye, Rusya û Îran'de poşdayene waşte. Labelê, Kurdîstanî hîrabîyayenya strateji û polîkaya Englîzu'de cawo de mohîm naguretene. Englîzu bi cengê 77 -78'îde Osmanizu're poştvejîyene, verva na ordim'de Osmanlîye'ra Qibris guretî bî. Osmanlîye ser reforman viraştenede serenîye verva qapîtalîstanê bînan guretîbî xo dest.

Nehrî, Asurizu'de kî îttifaq saye keno. Asurizî na dem de dustê polîtikanê Englîzu'de ca cênê. Verva Osmanizu Nehrî'de nezdîye Îttîfaq nebenê, çike na dem de, polîtîka Englîzu statukoya Osmanlîye seveknene bîye. Mavenê Asurizu bi Kurdan'de olozê kanî û juwînre guman kerdene kî, verê verva Osmanizu'de îttîfaqê Kurdan û Asurizu cênê. Nehrî ke, destpê xoverdayîş kerd, Asurizu kî cêno verva xo. Asurizu ser, serramitîsu de xêyle zayîyat dano nînan.

Bazîl Nîkîtîn, Celîlê Celîl û tayê çimeyê bînura gore, 1880'îde Osmanlizî Hirmenîyu qirkerdene Teqlîfe Nehrî kenê, hama Şex Nehrî naye qebul nekeno û ju kombîyayîşte mordemanê xore na polîka Osmanizu arêze keno. Demê xoverdayîşte kî, mordemanê xora qarsê hiristîyanan mêbîyayene wazeno.

Şêx Nehrî, Îran'de îdareyê şii're dismenbî. Na dem de rewşa îdarê Îranî kî rind nebîye. Îdareyê Îranî cenganê Îran-Rusya'de bêhez mendîbî. Nehrî bi na seveban û poştdayena Osmanizu, Êlula 1880'ide Îran'de destpê xoverdayîş kerd. Osmanizu kî armanca, bi destê Nehrî îdarê Îranî hezra waredenede bî. Englîzu çekê neweyî daybî sarewedardoxu dest, ordîyê Osmanlîye kî sirê serramitîşt de destda hezanê Nehrî. Îran verva Nehrî Rusya'ra ordim wazeno. Rusya, Îran're poştevejîna û Osmanizu'ra hezanê Nehrî vindarnayene wazena. Çike Rusya peyê hareketê Nehrî'de bêçika Osmanizu saye kerdene. Bi zordayîsê Rusya û tehtîdê –tersê hîra bîyayenya hareketê Nehrî' ra Osmanizî kî sonê hezanê Nehrî ser. Hetera kî bi heyetu rusnayene Şêxî iqna kerdenere gurîne. Hemwaxt de hezê Îranî kî, bi ordimê tayê aşîranê Kurdî hezanê Nehrî ser hêriş kenê. Mavenê hezanê Nehrî'de cerabîyayenî peyda benê, Nehrî teslîmê Osmanizu beno. Xoverdayîşra dime Îran'de Kurdan sero bandura dewlete tenêna bena girane.

Osmanizu, verva Nehrî polîtîka zore neramite. Osmanizu unca polîtîkaya kane, Kurdu verva Îran'de vetenere gurîyay. Tayê subayê xo hezanê Nehrî perwerde kerdene ra kerdî mesul, çekî day ci, seveta çekdaru top kerdene rehetîye de Şex dest. Armancê Osmanizu unca aynî bî, kurdu verva îran tampon kerdene.

Nehrî, surgine Astanbol kenê, ju waxtra dime peyser yeno. Na raye kî, verva Osmanizu'de Urusu'de poştdayene saye keno. Abdülhamit, Rusya ser fikirenya Nehrî hesneno. Neyra tepîya kî surgin rusneno Mekka. Nehrî, Mekka'de surginde mireno.

Sikiyayenya xoverdayîşê Nehrî'ra dime Kurdîstan' de demê Beylîxan ca dîno.

Hona aver sono ✘

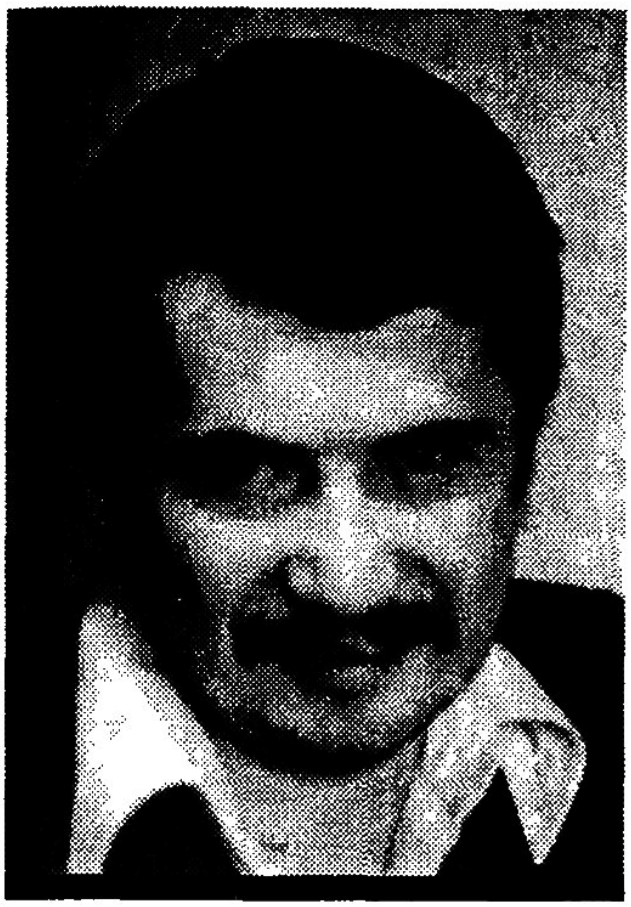

DOKTOR MUSA

Abimiz, kardeşimiz
dostumuz, yoldaşımız!

Hastalık seni aramızdan çekip aldı...

Sen, Türkiye kökenli bir komünist olarak komünizm davasına yapabildiğin katkıyı yapmaya çalıştın ve yaptığın katkılarla ölümsüzleştin.

Komünizme katkı senin için sadece Türkiye devrimine katkı değildi. Sen, sadece genelde komünizm davasına yaptığın katkılarla değil, somut olarak Stêrka Bolşewîk'e yaptığın katkılarla da Kuzey Kürdistan somutunda Kürdistan devrimine de katkılarda bulunan bir yoldaştın. Sana işimiz düştüğünde, ne kadar yoğun işin olsa da "hayır" demezdin. Senin için bu dava uğruna yapılan her iş önemliydi. Ve sen, bu davaya büyük katkılar sundun...

"Sen bolşevizmin davasının bilinçli bir sıra neferiydin... Aramızdan ayrıldın, ancak hep birlikte yarattığımız değerlerle sonsuza dek yaşayacaksın... Bütün bilinçli yaşamın boyunca uğrunda çalıştığın davada, mücadelemizde hep bizimle birlikteydin... bizimle olacaksın. Bolşevizm mücadelesinde yaşayacaksın..."

DOKTOR MUSA yoldaş, sen biz Kürdistanlı komünistlerin mücadelesinde de yaşayacaksın, seni bolşevik mücadelemizde yaşatacağız!

stêrka bolşewîk

KARKERÊNÊ TEDÊ WÊLATO Û SARÊ BİNDESTO JÛBENE

astarê bolşewîk

PERLODA MARKSÎST-LENÎNÎSTA Bİ AVERWAXT E (KURDÎSTANÊ VAKURÎ)

Xwîne ku cellat dirijînin
Rojekî wan biheriqine
Ji ser vê behra xwîne
Roja sor dê bibriqîne

Ev şerê mey paşin e
Şerê dijwar û giran
Bi enternasyonalê
Rizgar dibe însan

Bimre koletî, bijî azadî!

AMOR: 28 · CAMÛSQIRANE 2004 · BIHA: 750.000 TL